

ZPRAVODAJ PŘÁTEL ŠKOL V PRAZE 5. VYDÁVÁ RADNICE PRAHY 5.

číslo 3

Téma:

**DISTANČNÍ
VÝUKA**

NAŠI LIDÉ

zpravodajpatak.cz

Slovo úvodem

Vážení rodiče, pedagogové a přátelé školy,

po téměř roce pro vás máme další číslo elektronického zpravodaje Páták. Stejně jako do života nás všech i do našeho publikačního plánu významně zasáhla pandemie a my se museli této nové realitě přizpůsobit. Lidé ve školách řešili odlišný způsob výuky a vše, co s touto změnou přicházelo. Nekonalý se školní akce, slavnosti, školy v přírodě. Život ve škole nabral jiný směr a všichni tím byli maximálně vytíženi. Dnes je distanční výuka nejen nepřekvapí, ale mnozí objevili nové příležitosti a možnosti. I proto jsme se rozhodli, že je čas se pochlubit vším tím, čím školy za ten „koronavirový rok“ prošly, co se naučily a co nabízí. A pozor, změny se vůbec netýkaly jenom škol základních. Ne každý si je vědom toho, že distanční výuka se dotkla i předškoláků. Tedy i paní učitelky z „mateřinek“ musely spolu s rodiči hledat nejvhodnější způsob dálkové přípravy dětí pro vstup do 1. třídy. Také o tom, jakou míru kreativity a technické zdatnosti naše paní ředitelky a paní učitelky prokázaly, se dočtete na stránkách tohoto vydání Pátáku.

Distanční výuka s sebou přinesla i mnoho dobrého, například výrazný posun v IT dovednostech u dětí a učitelů. Má ovšem také odvrácenou tvář – podepsala se na vztazích mezi dětmi, na jejich osobnostním rozvoji a v neposlední řadě na napjaté atmosféře v mnoha rodinách. Je to obrovský balík problémů, které musíme v zájmu našich dětí řešit společně. I tomuto tématu se na stránkách Pátáku věnujeme.

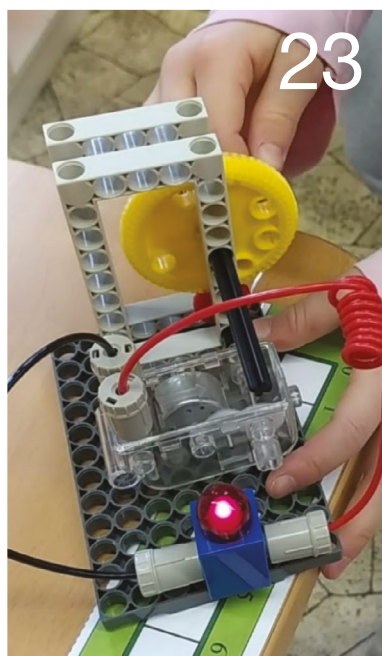
Mám za sebou setkání se všemi ředitelkami a řediteli základních škol. Právě dokončuji rozhovory s ředitelkami mateřinek. A je pro mě skvělou zpětnou vazbou, že optimismus a chuť do další práce nikdo neztratil, že přes počáteční potíže a nejistoty se s novou realitou všichni vypořádali a že stále platí, že učitelé jsou ze své podstaty velmi vytrvalí, trpěliví a zodpovědní lidé, kteří v práci s našimi dětmi vidí smysl a vydávají ze sebe maximum možného.

Mgr. Renáta Zajíčková
starostka Prahy 5

Obsah

■ V kostce	4
■ Okénko odborníka	6
■ Škola v pyžamu. Jak pro koho...	9
■ Rozhovor	10
■ Téma: Distanční výuka	12
■ Očima žáků	18
■ Pohled školního psychologa	21
■ Nahlédnutí do výuky	23
■ Mozaika	27
■ Naši lidé	34, 43
■ Událost	36
■ Projekty MAP II	38
■ Naše školy	40
■ Trendy ve vzdělávání	42

MČ Praha 5, Páták
nám. 14. října 1381/4
150 22 Praha 5
patak@praha5.cz
e-verze: zpravodajpatak.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro MČ Praha 5, reg. č. projektu CZ.02. 3. 68/0.0/0.0/17_047/0010677

V kostce

Téma:
DISTANČNÍ VÝUKA

■ JEDEN ROK ZA NÁMI...

Začátek opatření v březnu 2020 vyžadoval především od vedení škol adaptaci na zcela novou situaci, na přípravu nebyl žádný čas. V základních školách zavládla počáteční euforie žáků, že zůstanou doma, a pro učitele vznikla nelehká situace, jak pokračovat ve výuce. Vládní opatření školy zasáhla a dočasně některé paralyzovala, s vývojem situace museli však ředitelé promptně reagovat na změny a zajistit vše potřebné. Výuka online byla najednou základní formou a způsobem výuky a stala se zátěží pro všechny účastníky. Problémem byla nedostatečná školní vybavenost, nízká digitální gramotnost a různá prostředí a možnosti v rodinách a domácnostech.

Díky společnému úsilí škol, učitelů, rodičů a podpoře zřizovatele po počátečním šoku převládala nálada semknutí, chuti se s touto situací vyrovnat a nové zkušenosti využít pozitivně. Při podzimních a zimních uzávěrách bylo sice možné navázat na jarní zkušenosti a dále je rozvíjet, především pokud jde o formy distanční výuky, ale hledět do budoucna bylo mnohem těžší než na jaře. Jednak kvůli celkové délce absence „normálního“ života, jednak kvůli nejasné perspektivě návratu do škol a k běžnému životu. Na školách již velmi citelně chyběla osobní účast ve výuce a kontakt se spolužáky. S prvním jarním uvolněním opatření, kdy se část žáků opět vrací, přichází naděje na opětovné shledání ve školách, na rozdíl od loňska však dosti nejistá a velmi křehká.

KALENDÁŘ:

- od **11. 3. 2020** uzavřeny základní školy
- od **17. 3. 2020** do 18. 5., resp. 25. 5. 2020 uzavřeny mateřské školy (dle doporučení MŠMT)
- od **11. 5. 2020** umožněn přístup žákům 9. ročníků ZŠ – příprava na přijímací zkoušky

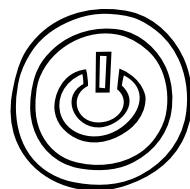
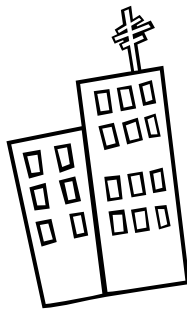
- od **25. 5. 2020** docházka žáků 1. stupně ZŠ (dobrovolná)
- od **8. 6. 2020** docházka žáků 2. stupně ZŠ (dobrovolná) – konzultace, třídnické hodiny
- po letních prázdninách byla zahájena klasická výuka a běžný provoz ve školách, ale bohužel jen na velmi krátkou dobu
- od **14. 10. do 18. 11. 2020** uzavřené školy
- od **18. 11. 2020** prezenční výuka 1. a 2. tříd ZŠ
- od **30. 11. 2020** prezenční výuka pro 1. stupeň a 9. třídy ZŠ, pro 6.–8. třídy rotační výuka
- od **21. 12. 2020** prodloužené vánoční prázdniny
- od **4. 1. 2021** prezenční výuka 1. a 2. tříd ZŠ
- od **27. 2. 2021** uzavřené ZŠ i MŠ
- od **12. 4. 2021** prezenční rotační výuka pro 1. stupeň, možné skupinové konzultace na 2. stupni, testování 2x týdně a roušky všude

DALŠÍ FAKTA:

- školní jídelny mohly vařit od května 2020, bylo umožněno vyzvedávání obědů
- školní družiny a školní kluby byly v provozu pouze pro žáky s prezenční výukou
- mateřské školy byly kromě 2 měsíců v provozu
- ve spolupráci s MHMP byly po celou dobu a jsou doposud v provozu ZŠ a MŠ Chaplinovo nám. a ZŠ a MŠ Weberova, kam jsou umísťovány děti a žáci od 3 do 10 let, jejichž rodiče pracují pro IZS; ÚMČ zajišťoval převozy přidělených prostředků pro tyto školy (roušky, dezinfekce)

PROBLÉMY, KTERÉ MUSELI ŘEDITELÉ ŠKOL ŘEŠIT:

- nastavení fungující komunikace a koordinace mezi všemi účastnickými skupinami
- aktualizace informací pro pedagogy a pro rodiče na webu školy
- hledání možností distanční výuky

- využití učebnic, které zpřístupnila některá nakladatelství a vydavatelství
- hledání způsobů hodnocení a klasifikace žáků
- posilování technických možností a vybavenosti škol – bylo nastaveno sdílení zkušeností mezi řediteli
- motivace pedagogů a podpora jejich digitální gramotnosti

MČ Praha 5 obdržela od MHMP finanční dotaci na pokrytí opatření v souvislosti s covidem, z této dotace byly poskytnuty finanční prostředky do škol na nákup dezinfekčních a hygienických přípravků a počítačové techniky. Školám byly předávány aktuální informace z MHMP, MŠMT, ÚMČ, aktuální krizové kontakty a obdržely rovněž dezinfekční přípravky a roušky.

Komunikace zřizovatele s vedením škol probíhala a probíhá plynule, ředitelé posílali přehledy a zprávy, odbor školství řešil jednotlivé případy dotazů spojených s platbami školného, se zajištěním čerpání ošetřovného, se stravováním, s provozní dobou MŠ a ŠD, sbíral informace o aktuální podzimní situaci (počet osob v karanténě, počet onemocnění, omezení provozu, uzavření škol), údaje předával na MHMP, proběhly online porady ředitelů škol. Akce, které byly připravovány pro školy a pro ředitele, musely být zrušeny nebo posunuty. Jednalo se např. o Slavnosti škol Prahy 5, výjezdní setkání ředitelů škol, konferenci Máme rádi školu, která byla připravována v rámci projektu MAP, apod.

AKTUÁLNÍ STAV PO ROCE S PANDEMÍÍ V ČR (BŘEZEN 2021):

- zajištění distanční výuky je plošné (cca 2 % škol nepracují online)
- je významně paralyzován kontakt mezi lidmi;
- potřeba vzdělávat žáky i během pandemie se přesunula do online prostoru

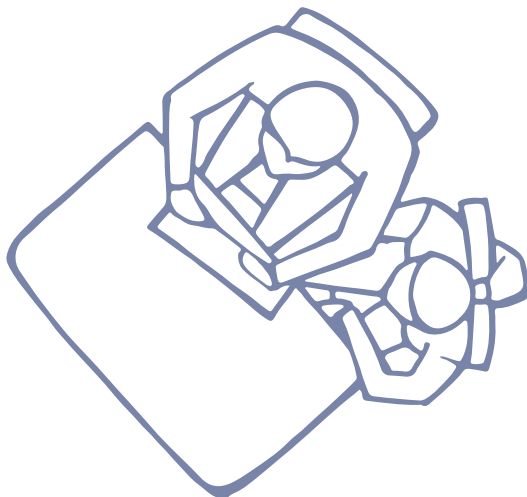
- jsou zaznamenávány i případy narušování online výuky cizími lidmi
- dle zjištění ČŠI je obtížná organizace vzdělávání, klesá aktivita žáků spojená se zpětnou vazbou, pro učitele stoupá náročnost, výuka musí být flexibilně redukována, co se týče vzdělávacího obsahu
- je stále obtížnější motivovat žáky, učitelé hledají jiné formy, např. praktické úkoly apod.

VEŘEJNOST SI U ŠKOLNÍHO OMBUDSMANA NEJVÍCE STĚŽUJE NA:

- zavření škol
- distanční výuku
- kompetence vedení škol při protiepidemických opatřeních
- otázky spojené se středoškolským vzděláváním (maturity, praktická výuka, ...)
- postupy pedagogů při online výuce a hodnocení žáků a postupy pracovníků MŠ

Sestaveno na základě informací
OŠK ÚMČ Praha 5.

- Redakce -

■ Jarmila Kubáňková, Ph.D.

I RODIČE A UČITELÉ SI POTŘEBUJÍ NĚKDY ODDECHNOUT

Fakt, že je současná situace náročná pro všechny, dnes málokdo zpochybňuje. Iniciativy, které mají za cíl pomoci žákům, někdy též učitelům a rodičům, a to zejména po technické stránce (vybavení IT technikou a přátelským online prostředím, nabídka doučování), pomáhají už od jara. Tipy, rady, návody, jak čelit psychickým obtížím v době koronavirové, již byly vypracovány a mnoha lidem pomohly toto stále nekončící období lépe snášet. Ale co když to nestačí? Co když navzdory bezproblémovému přenosu dat, tzv. vymazlenému online prostředí a při zachování většiny doporučených rad ohledně dodržování denního režimu, střídání práce a volna, každodenního pohybu na vzduchu cítíte nebo máte dojem, že už to nezvládnete ani jeden den?

Pokud bude vaším ventilem rána pěstí do stolu, nadávka pěkně od plic nebo (občasná) dvojka vína při online hovoru s tzv. blízkou duší, tak je to zcela namístě. Ale zejména v případě, kdy už nefunguje takřka nic, pořád máte ještě možnost zavolat na linku důvěry, viz např. www.mvcr.cz/clanek/telefonni-psychologicke-linky-pro-senior-y-deti-a-dospELE.aspx, probrat svou současnou situaci a třeba i najít způsob, jak si ji trochu ulehčit.

Na Lince pro rodinu a školu

www.linkaztracenedite.cz, jež je k dispozici nonstop na čísle 116 000, jsme za dobu koronakrizy přijali stovky hovorů od mnohdy vyčerpaných a/nebo zoufalých rodičů a učitelů, kteří častokrát říkali, že mají pocit, že se akutně „zblázní“. Že řešit dennodenně technické potíže s připojením svého dítěte na výuku, pomáhat mu s úkoly, dovysvětlovat, co nepochopilo, a u toho zvládat vlastní práci už nevydrží. Popřípadě že „vysílat“ pro žáky a něco je naučit, když jim do výuky zasahují rodiče a další rodinní příslušníci, nebo si s rodiči žáků psát i o víkendech a u toho zvládat vlastní dítě na online výuce je vyčerpává, takže po takovém dni už jen zírají do prázdna a mají dojem, že dají druhý den výpověď.

Přiznávám, že není v naší moci v rámci jednoho hovoru najít nějaké „navždy“ nebo „záračně“ fungující řešení, které všechny potíže rázem odstraní. Nicméně naše zkušenost je taková, že volající se po hovoru cítí o něco lépe a nachází v sobě sílu pokračovat další den dál, a to i díky některým z našich způsobů práce:

1. ZACHOVÁVÁME ANONYMITU VOLAJÍCÍHO,

tzn. ten se nám obvykle nebojí svěřit s tím, že to např. včera přehnal s alkoholem nebo už na online výuku svých dětí poněkud rezignoval a je rád, že o škole nezačíná mluvit ani dítě, popř. mu ujely nervy a dítě uhodil.

2. NEODSUZUJEME VOLAJÍCÍHO A NEKÁRÁME HO,

tzn. chápeme, že každý z nás se může někdy opít nebo na něco už nereagovat nebo naopak reagovat přehnaně, a přesto být člověkem, který většinou zná svou míru a blaho jeho dětí mu leží na srdci.

➡ **Školy v Praze 5 jsou součástí vzdělávacího systému celé České republiky. Jak se mění přístup ke vzdělávání a způsob výuky? Dozvíte se v této rubrice od těch nepovolanějších.**

3. SPOLEČNĚ S VOLAJÍCÍM HLEDÁME ZPŮSOB, JAK TO PŘÍŠTĚ ZVLÁDNOUT LÉPE, POPŘ. JAK SE DANÉ SITUACI ZCELA VYHNOUT,

kdy si např. volající uvědomí, že to byla kombinace podvečerního náročného telefonátu s expartnerem, odkládání vyřízení nepříjemných e-mailů na večer („až budou děti spát“) a celodenního hladovění („najím se večer, až budu mít klid“) následovaného nekontrolovaným vyjedením ledničky spojeným s pocity studu („zase jsem to nezvládl“), která ho přivedla k ranní kocovině nebo k pohlavku uštědřenému dítěti.

Ať už jste rodič, nebo pedagog, je velmi pravděpodobné, že nyní čelíte vyššímu

psychickému tlaku než při běžné výuce. Máte-li současně pocit, že už jste vyčerpali vlastní nápady a energetické rezervy, je přirozené, když se obrátíte na své okolí s žádostí o pomoc, radu nebo prosté vyslechnutí. Pokud k tomu využijete Linku pro rodinu a školu 116 000 (nebo jakoukoliv jinou linku důvěry), budeme s vámi rádi hledat cestu, jak dál.

Jarmila Kubáňková, Ph.D.

metodička Linky pro rodinu a školu
116 000

www.linkaztracenedite.cz ➡

- Jarmila Kubáňková -

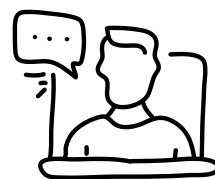
■ Václav Mertin

JAK TO VIDÍ PSYCHOLOG

Za banální, leč zcela zásadní pokládám připomenutí, že minulý rok rozvrátil množství letitých zvyklostí, které jsme měli dlouhodobě zažité a na které jsme byli nastaveni. Náš dnešní život se odehrává v nejistotě, protože pořád nevíme, jestli si máme vytvořit stereotypy nové, nebo dál přetrvávat v provizoriu a čekat na plný návrat dobře známé minulosti. Jistota patří k základním zdrojům rozvoje dítěte a asi i dospělého. Nejistota se týká banalit (nemohu si jít koupit jehlu s velkým ouškem, když ji potřebuji) i zásadních životních okolností (zdravotně ohrožený člen rodiny, možnosti cestování).

Základní vývojový úkol zhruba po dobu 15–18 let dětství a vynořující se dospělosti představuje vzdělávání. I této oblasti se dnešní situace dotýká zásadním způsobem. Zjednodušeně řečeno, distanční výuka je jiná. Do distanční výuky vstupuje řada

komplikujících okolností, které jsme pořád ještě úspěšně nevyřešili a v této etapě už ani nevyřešíme. Není totiž možné chtít po jednotlivých učitelích, aby rozmysleli a uskutečnili v plné míře vše, co s distanční výukou souvisí. Jde o výběr/redukci vhodné látky, délku hodin i celého vyučování, nejvhodnější formy výuky pro jednotlivé předměty i témata, množství domácích úkolů. I proto jsou velké rozdíly mezi školami i učiteli – bez většího vodítka postupuje každý, jak umí. Vrcholné státní orgány řeší, aby děti vůbec mohly chodit do školy, a na jemnosti, jak a co vyučovat a jak hodnotit žáky při distanční výuce a po návratu, jak žáky motivovat, jak zesílit aktivitu některých rodičů, jim zbývá méně energie. Distanční výuka je povinná, klade výrazně zvýšené nároky i na rodiče, jenže problém je, že řada rodičů musí chodit do práce. Takže pak i čas vyučování hraje roli – mají-li rodiče pomoci dítěti s distanční výukou, je žádoucí, aby byli alespoň v pohotovosti. Jenže když jsou v práci?!

Okénko odborníka

Navíc ti žáci, kteří uhýbali před učením dříve, hledají nepochybně cestičky i dnes. A bez podpory, pomoci a dohledu rodičů je jejich studijní morálka ještě slabší. Podobně rodiče, pro které nebylo vzdělání důležitou součástí života, patrně svůj laxní přístup příliš nezměnili. Je mi opakovaně líto, že pro tyto případy nemáme rychlé a účinné páky právě na rodiče, kteří systematicky a leckdy zcela bezdůvodně nespolupracují na edukaci svých dětí. U některých bychom ovšem narazili na materiální překážky, které nepřekonají bez vydatné pomoci systému.

Jako převážně nepříznivé vnímáme dopady dlouhodobé sociální izolace na psychiku dětí. Určitě to neplatí pro nejmenší, tedy předškolní děti – ty jsou pořád ještě nejspokojenější s rodiči. Čím jsou děti starší, tím víc jejich životu vrstevníci scházejí. Nemohou trénovat sociální dovednosti s vrstevníky naživo. Pokecání přes skype či whatsapp není přesně ono, jako když je to naživo. Ale ani v tomto případě nesmíme generalizovat.

O trochu méně může být dotčeno vzdělání neformální, které mají plně ve svých rukách rodiče a částečně i samotné děti. Velkou část motivace, podpory i pomoci s využitím času očekávám proto právě od rodičů. Nebudu jen lamentovat, že některé oblasti jsou vyřazeny úplně (např. kolektivní sporty, dramatické kroužky) – je možné, že pro některé děti jsou ztráty ve specifické oblasti nevratné, ale víc využívat bychom měli právě ty domácí možnosti, které známe z vlastního dětství a jen nám možná přišly jako trochu nemoderní.

Když občas zmiňujeme dílčí nepříznivé dopady návštěvy školy, neměli bychom zapomínat na jeden pozitivní, kterého doma jen obtížně docílujeme. Jde o to, že ve třídě dítě pracuje, i když už je unavené, překoná se, přestože už ho úkol nebaví, protože vidí, jak pracují ostatní spolužáci. Navíc i učitel je autorita, která přímo i nepřímo podněcuje k činnosti. To rodiče jsou blízké osoby, kterým se snadněji vzdoruje.

- Václav Mertin -

Škola v pyžamu. Jak pro koho...

Téma:
DISTANČNÍ VÝUKA

Už hodně dlouho většina žáků prostě nechodí do školy. Ráno přejdou z koupelny k počítači, někteří ještě se snídání a v pyžamu. Libují si, jak mohou ráno vstávat později, nemusí se převlékat, čištění zubů a další hygienické úkony počkají na odpoledne. Tedy vzhůru do distanční výuky! Že ne všichni? Nepovídejte, do školy se nesmí.

A přece... jsou rodiče, bez kterých se to prostě neobejde, a tak nemohou zůstat s dětmi doma a dohlížet na ně. Pomáhají nemocným, zvláště těm s covidem. Lékaři, sestřičky, ale také policisté, kteří třeba řídí i sanitky. Hasiči, kteří pomáhají sestřičkám v nemocnici přenášet pacienty, krmit je a vůbec jsou k ruce. Jejich děti, zejména ty menší, nemohou zůstat samy doma a někdo se o ně musí starat. Proto každá městská část nebo obec určily některé školy k tomu, aby do nich děti zaměstnanců integrovaných záchranných sborů a dalších profesí důležitých pro chod státu mohly docházet, učit se, hrát si a nebýt samy. Respirátory a další hygienická opatření berou všichni samozřejmě, vždyť je to vzájemná ochrana.

V Praze 5 se o tyto děti starají ZŠ a MŠ Barrandov a ZŠ Weberova. Do školy na Chaplíňáku je přihlášeno 68 dětí a Weberku si vybralo 77 dětí od 3 do 10 let. Přijít mohou už v 6 hodin ráno a odejít až v 18 hodin. Málokdo ale zůstává tak dlouho. Maminky a tátové se pokusili vše zorganizovat tak, aby se děti mohly vrátit domů už odpoledne. Děti ze školek si dopoledne hrají, běhají venku, společně kreslí, společně svačí a vůbec dělají vše jako v běžné školce. Jen potkávají jiné kamarády. Předškoláci se zodpovědně připravují na 1. třídu a po obědě ve školní jídelně se všechny děti pěkně prospí.

Školáci mají k dispozici počítače, sluchátka, případně i kamery a účastní se distanční výuky se svou vlastní paní učitelkou. Kdo nemá videokonferenci, pracuje si pěkně na svých

úkolech. Všem dětem pomáhají paní vychovatelky z družiny a paní učitelky, které toho o škole spoustu vědí. Přiběhnou, když nefunguje počítač, poradí, když se něco nedaří, vysvětlí, když je úkol náročný. A jakmile jsou povinnosti splněny, vrhnou se výtvarné aktivity, hry, knížky ke čtení a taky legraci k zasmání.

Docházka se odvíjí od potřeb rodičů, jejich služeb a směn. Tyto měnící se okolnosti vyžadují velkou dávku improvizace při zachování pravidelného denního řádu. Dvě třetiny dětí tvoří žáci jiných mateřských a základních škol, pouze třetinu kmenoví žáci. Rodiče jsou se službami škol spokojeni, chválí program i příjemné prostředí. Všichni, kdo o děti pečují, jsou rádi, že mohou v této těžké době pomoci těm, kteří jsou skutečně nepostradatelní a snaží se ze všech sil vybojovat nám všem opět normální svět.

- V. Holíková, K. Škrétová -

Rozhovor

Téma:
DISTANČNÍ VÝUKA

Marcela Garncarzová

ZDRAVOTNÍ SESTRA
V ÚVN, MATKA
ŽÁKYNĚ 8. TŘÍDY ZŠ
A STŘEDOŠKOLAČKY

Petra Bašová

UČITELKA SŠ, MATKA
ŽÁKA 6. TŘÍDY ZŠ
A ŽÁKYNĚ TERCIE
(= 8. TŘÍDY)

Již rok musí rodiče žáků mateřských, základních i středních škol řešit praktické otázky spojené s distanční výukou a jejím dopadem na chod rodinného života. Ženy se staly bez přehánění hrdinkami všedního dne. Navzdory emancipaci automaticky převzaly organizaci domácnosti a osvojily si metody projektového řízení. Za své výkony by se většina z nich nemusela stydět ve vysokých manažerských pozicích, kde je jich stále proklatě málo. Zeptali jsme se dvou z nich, jak prožívají toto období, které bylo poznamenáno nejen proměnami jejich rodinného života, ale především turbulencemi v zaměstnání. Jak si vedly paní Marcela Garncarzová, zdravotnice, matka osmačky a středoškolačky, a paní Petra Bašová, učitelka, matka dětí ve věku 12 a 14 let?

Už více než rok se celý svět snaží vyrovnat s epidemií covidu-19. Jste jednou z těch, na nichž spočívá dvojí odpovědnost: zdravotnice/učitelka a matka dětí školou povinných nebo studentů. Co vám tato zkušenost přinesla?

MG: Velmi mi pomáhá, že v této době jsou již dcery samostatné ve zvládnání školních povinností, zvláště když si uvědomím, kolik času jsem věnovala starší dceři hlavně na prvním stupni, kdy měla individuální výukový plán. Současná situace jim dala rozhodně více zkušeností s online činností. Ale chybí jim sociální kontakty, volnočasové aktivity. Co jedno dalo, druhé jim vzalo. Z dlouhodobého hlediska i to, že některé prožitky patří k určitému období a o ty s délkou času přichází.

PB: Dvě největší překvapující zjištění jsou, že výuka na středních školách může probíhat zcela bez fyzického kontaktu učitelů a žáků a dává přitom smysl a že je možné přežít rok společného domácího vězení rodičů a pubertáků.

Jak se vyrovnáváte s únavou a zvýšenými nároky na vás samotnou?

MG: Odpočinkem a pobytem v přírodě.

PB: Nejtěžší je pro mě vydržet sedět cca 8 hodin denně u počítače, na to z pedagogické praxe opravdu nejsem zvyklá. Tloustnu, bolí mě záda... Recepty, jak si s tím poradit, zatím stále hledám. Zavedla jsem do svého denního režimu pravidelnou procházku po skončení výuky.

Jakou činnost nebo postoj jste se rozhodla opustit, protože byly příliš zatěžující nebo nepotřebné?

MG: Dlouhodobější plánování.

PB: Že musím všechno zvládnout a že to musím zvládnout dobře. Občas v Teams prostě něco nefunguje, oběd se nepovede, slíbenou práci pro skauty či spolek rodičů nestihnu udělat...

Máte nějakou radu nebo tip, jak zvládat elegantně a s nadhledem svou práci a zároveň distanční výuku svých dětí?

MG: Rozhodně je potřeba si čas a jednotlivé dny či jejich části zorganizovat v závislosti na tom, co kdo zrovna může udělat a kde a jak bude trávit čas. Takový rodinný rozvrh hodin. :-)

PB: Předat dětem zcela či částečně (podle věku a intelektu) zodpovědnost za své vzdělání. Pomáhám jim jen tehdy, když si o to jasně a včas řeknou. A také za stav domácnosti. Moje děti se musely mnohem víc zapojit do úklidu a jiných domácích prací.

A ještě jeden tip: Kdo už rok zajišťuje stravování sebe a svých dětí doma, musí tím být zcela vyčerpaný. My si vaříme komunitně. Dva dny v týdnu vařím já, dva dny v týdnu sousedka, která je také učitelka, a jeden den v týdnu pro obě rodiny vaří jedna hodná starší paní ze sousedství, která žije sama a vaří ráda. V současné době se dobře ukazuje, jak je důležité žít v komunitě a budovat přátelské vztahy.

Jak složité je pro vaši rodinu zvládnout změnu stereotypů?

MG: Zpočátku bylo náročné technické zajištění a kdo kde bude. Ale postupně si to sedlo. Přizpůsobili jsme se a příliš tomu nepodléháme. I co se týká návyků ve srovnání s dřívější dobou.

PB: Před rokem to bylo těžké. Neměli jsme dost místností a dost techniky, abychom mohli doma všichni soustředěně pracovat. Teď už jsme zvyklí, že já pracuji v ložnici, dcera v obývacím pokoji, syn v dětském pokoji. Manžel, který jako OSVČ pracoval před koronou často z domova, chodí teď každý den do kanceláře, protože domů se prostě všichni nevejdeme.

Nouzová opatření už jsou pro většinu lidí dlouhá, psychicky náročná. Jak to cítíte vy?

MG: Chybí mi různorodé možnosti odreagování, např. kulturní zážitky, i omezené sportovní zážitky, výlety do přírody mimo Prahu. V zimě jsme trávili víkendy na běžkách, to po uzavření okresů rázem skončilo.

PB: Já jsem věčný optimista. Vloni na začátku března jsem věřila, že se během jara uskuteční výměna s německou školou, kterou každoročně pořádám. A ona se neuskutečnila ani vloni, ani letos. Skoro rok jsem věřila tomu, že se stav brzy zlepší a už půjdeme do školy. Ale po roce jsem se dostala do stavu rezignovanosti. Myslím, že se tomu říká naučená bezmoc. Vnímám ji i ve svém okolí. To je obrovská

změna – aktivní lidé, kteří vždy něco podnikali, organizovali, komunikovali, najednou ani neodpovědí na e-mail. Tato bezmoc, náročná komunikace s rodinou a nedostatek přirozených sociálních kontaktů mě přivedly k vyhledání odborné psychologické pomoci.

Jistě jste se musela přizpůsobit ve svém oboru mnohým změnám. Které z nich si hodláte ponechat, protože je vnímáte jako praktické nebo se vám prostě líbí?

MG: Ve zdravotnictví se mi to obtížně hledá. Pracuji na JIPu, kde je práce běžně nárazově náročná, ale tato doba ji udělala dlouhodobě ještě mnohem náročnější a zatěžující po všech stránkách.

PB: Učitelé objevili MS Teams, Google Classroom, Moodle apod. Jsem si jistá, že výhody těchto platform budeme využívat i v budoucnu. Žáci a studenti objevili výhody vzdělávání na dálku a jistě budou tlačit na změny ve školství. Věřím, že to bude ku prospěchu vzdělávání a jejich osobnostního rozvoje. Například moje dcera ušetří denně díky online výuce cca 3 hodiny času, které věnuje hře na klavír, četbě a pobytu venku. To určitě nebude chtít vyměnit za pobyt v přeplněném metru a sezení na některých nudných hodinách ve škole...

Na co se nejvíce těšíte?

MG: Těším se moc, až tohle období skončí. Bohužel nevíme, jak dlouho potrvá. Ale věřím, že minimálně léto bude lepší. V současné době mě těší jaro a slunečné počasí. Snažím se nacházet v každém dni něco pozitivního. Dříve jsem se potřebovala těšit i z dlouhodobého hlediska, dělat plány. Tohle je teď akorát ztráta času.

PB: Až budu moci obejmout své rodiče beze strachu, že je můžu nakazit. Na dovolenou a víkendové pobyty s přáteli. A na popovídání s kolegy u stolu ve školní jídelně.

- Redakce -

Téma: Distanční výuka

■ DISTANČNÍ VÝUKA V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH. HLÍDAT SE MUSÍ I DOCHÁZKA

Pracovní listy, e-mailová komunikace, online hodiny, ale také třeba vzkazy a úkoly na plotě školky. Distanční výuka zasáhla i přípravné ročníky mateřských škol, což v záplavě opatření a nařízení zachytil v běžné populaci málokdo. Rodiče předškoláků naštěstí většinou ano.

Nová výzva pro učitelky, rodiče předškoláků, ale i pro samotné děti. Distanční výuka v přípravkách se musela rozeběhnout ze dne na den a hned od začátku musela splňovat několik základních kritérií: zaujmout děti, příliš nezatížit rodiče, kteří toho mají na home office až dost, a ještě zajistit pokud možno stoprocentní docházku. Mateřským školám v Praze 5 se to vesměs daří.

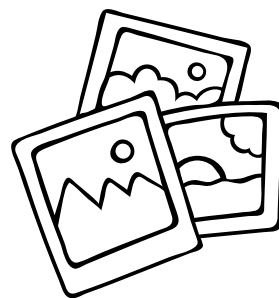
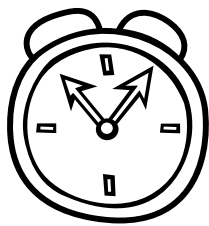
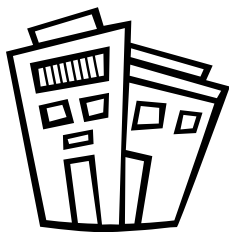
„Základní komunikace s rodiči je přes e-mail. Děti dostávají návrh činnosti na týden. Tři až čtyři pracovní listy posíláme buď také elektronicky, nebo máme u školky nádobu, kde si mohou děti pracovní list vzít a také odevzdat hotové úkoly. Docházku jsme ze začátku úplně neřešili, přeci jen chvíli trvalo, než se informace o distanční výuce dostala k rodičům. Ale nakonec se ozvali všichni,“ popisuje novou praxi ředitelka MŠ Hlubočepy Lenka Bohuslavová. Distanční výuka pro předškolní děti je s ohledem na jejich věk v mnoha ohledech náročnější

než „běžná“ online hodina žáků základní školy. Hlavní část komunikace probíhá prostřednictvím e-mailů s rodiči. Učitelky a asistentky také dětem posílají krátká videa. Třeba s přednesem básně, kterou se děti budou učit.

„Nepracujeme stylem ‚ted’ vám paní učitelka poslala domácí úkol, tak honem na to‘. Spíše posíláme doporučení a nápady, co by děti buď samy, nebo s rodiči mohly dělat. Například jít na procházku a najít danou rostlinku, najít poštovní schránku, zkusit jarní osev se sazenicí

a podobně. Máme i požadavky vyložené na online výuku a taková setkání s rodiči a dětmi přes platformu Lyfle připravujeme také,“ dodává Lenka Bohuslavová.

DISTANČNĚ A ZÁBAVNĚ

Distanční interaktivní výuka s dětmi ovšem může vypadat i úplně jinak. Pedagogický sbor mateřské školy Tréglova na Barrandově proměnil plot kolem školky na „živou“ tabuli se zábavnými úkoly, které si mohou děti na procházce s rodiči plnit. Plot mateřské školy se přitom těší i zájmu dospělých kolemjdoucích a seniorů.

„Je to taková doplňková forma. Využíváme plot školky běžně jako takovou galerii pro obrázky dětí a teď se to hodí i pro distanční výuku. Děti si ty drobné úkoly mohou dělat přímo venku. Dali jsme to vědět rodičům přes e-mail a facebook. Jsme navíc na poměrně strategickém místě, kam chodí maminky nakupovat a kudy se chodí s dětmi na procházky do Prokopského údolí. Zájem je veliký a máme moc hezké ohlasy,“ popisuje ředitelka MŠ Tréglova Milena Bardová.

DĚTEM SE STÝSKÁ

Některé mateřské školky přistoupily i na individuální distanční výuku, kdy učitelka a asistentky komunikují s dítětem po telefonu. Není přitom úplně výjimečné, že telefonáty probíhají denně.

„Máme jednak děti s odlišným mateřským jazykem, pro které je sociální izolace možná ještě o něco větší než u ostatních dětí. A některým dětem se prostě stýská po spolužácích a paní učitelce, takže ta komunikace je skutečně na denní bázi. Probírají spolu běžné věci kolem výuky, ale samozřejmě jde hlavně o ten chybějící sociální kontakt. S každým dítětem, za přítomnosti rodičů, se spojíme individuálně alespoň jednou za týden telefonicky,“ vypočítává ředitelka MŠ U Železničního mostu Marie Poláková.

Celkově se dá určitě říct, že si školky v Praze 5 s distanční výukou dokázaly poradit na výbornou. Přesto jde o zkušenost, která by se už výrazněji opakovat nemusela.

- Redakce -

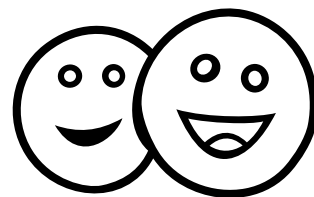

Téma: Distanční výuka

■ ZŠ a MŠ Weberova

BALADA

O DISTANČNÍ UČITELCE

Je osm hodin ráno a paní učitelka, dobře vyspalá, od pasu nahoru pěkně upravená, usedá k počítači, instaluje si na stůl kávu a na obličej optimistický, povzbudivý úsměv. Zahajuje online hodinu češtiny v osmé třídě. Pozdraví vesele všechna na obrazovce přítomná kolečka: několik fotografií domácích zvířat, tlustého rapera se zlatým řetězem na krku, Shreka, Pata (nebo Mata?), vzorec kyseliny sírové, dva Ironmany, Hulka a jeden autobus.

„Dobré ráno, to nám hezky nasněžilo, vidíte?“ „Dneska bych se od nás do školy nedostal, i kdyby byla otevřená,“ zívne Shrek. „Tedy teď jsi řekl moc hezké podřadné souvětí, pojďme si ho napsat a rozebat,“ jásá učitelka a hbitě zapisuje na sdílenou tabuli. „Jak poznáme, kolik je v něm vět?“ Vyvolá kočku ve slunečních brýlích a elegantním kloboučku, která se hezky hlásí žlutou ručičkou. „Paní učitelko, já chci jenom říct, že se mi brzo vybijou sluchátka a pak mi nepůjde mikrofon.“ „Aha, dobře, no co se dá dělat,“ usmívá se učitelka trpělivě a zhluboka si lokne silné černé kávy. „A kolik je tam tedy vět?“ Protože elegantní kočka se odmlčela, vyvolává jednoho z Ironmanů. „Asi dvě, řekl bych.“ „Výborně! Super!“ jásá učitelka, „a jak jsi to poznal?“ Superhrdina však neví, a tak přichází ke slovu autobus: „Je tam čárka!“ praví pevně. Češtinářka cítí, jak jí začíná cukat levé spodní víčko, a sype si do kávy guaranu. Kyselina sírová naštěstí zná správnou odpověď, a tak se rozbor může posunout dál. Ke slovu se přihlásí Pat: „První věta je hlavní a druhá... pršškrvrř.“ Učitelka má naštěstí velkou představivost, a tak vehementně chválí loutkového kutila za správnou odpověď, masíruje si spánky a vyvolává další žáky.

Hodina začíná připomínat spiritistickou seanci. „Haló, slyšíme se? Jestli jsi tady, odpověz, prosím!“ Tlustý raper, Shrek a džungarský křeček se na střídačku velmi pomalu prohlodávají větou a určují slovní druhy. Učitelka předstírá zhoršení signálu, aby si vypnula kameru a mohla tiše hlodat stůl.

„Výborně, tak jsme se rozcvičili a jedeme dál! Pokračujeme úkolem v pracovním sešitě, je to křížovka na straně 43. Kdo chce začít?“ Následuje dlouhý nepřítomný pohled do monitoru, provázený dokonalým tichem. Takovým tím tichem, jaké je slyšet v hlubokém zasněženém lese, na osamělé běžkařské stopě někde daleko v horách... V hlavě pedagožky se začínají odvíjet docela příjemné představy. Z rozjímání ji vytrhne urputně blikající žlutá ručička. Hlásí se autobus. „Výborně! Tak jak bude první slovo křížovky?“ „Paní učitelko, já se omlouvám, musím se odpojit, potřebuju nakrmit kocoura.“ „Vždyť za chvíli končíme! Kocour snad pár minut ještě vydrží, ne?“ „No nevím, on už dost našťavaně mňouká!“

Učitelka rezignuje, odkládá křížovku a věnuje poslední smutný úsměv všem kolečkům, která ještě na monitoru zbyla. Rozloučí se, vstává od stolu a vychází z bytu. Pomalu odchází směrem k zasněženému lesu. Ve tváři má klidný, vyrovnaný výraz.

- Kateřina Škrétová -

■ ZŠ a MŠ Tyršova VEČERNÍ ČTENÍ A JINÉ MILÉ OKAMŽIKY „VIRTUÁLNÍHO“ VZDĚLÁVÁNÍ

Školy jsou z důvodu pandemie koronaviru uzavřeny již dlouhou dobu a snaží se čím dál lépe adaptovat na nový typ výuky i online třídní prostředí. Zvládnout práci s digitálními nástroji je však jen jednou stranou mince – tou druhou je komunikace samotná. Přenesení školní výuky do domácího prostředí totiž klade zvýšené nároky na ředitele škol, učitele i žáky, ale hlavně na jejich pracující rodiče. Jak vytvořit optimální klima, ve kterém budou studenti motivováni k tomu, aby se výuky ze svých domácích „lavic“ účastnili? Čím dál častěji také přicházejí do tříd děti a žáci s odlišným mateřským jazykem a s různou úrovní znalosti češtiny. Učitelé se tak potýkají i s otázkami typu: Jak s nimi budu pracovat, když nerozumí česky? Nebudou se stranit? Jak mohu pomoci v češtině? Co dělat, aby se zapojili do práce s celou třídou?

To všechno jsou nelehké oříšky, nad kterými jsme se zamýšleli i my.

Za ten nejdůležitější obecný prvek však považujeme MOTIVACI. Říká se, že návyk vzniká tehdy, když víme, CO dělat, JAK to dělat, a máme pro to dobrý důvod – jinými slovy řečeno, víme PROČ. Porozumění tomu, proč to děláme, nám pomáhá utvářet motivaci. Návyk je tedy průnikem toho, co děláme, neboli znalosti, jak to děláme, čili dovednosti, a proč to děláme, neboli touhy či našeho osobního postoje. V místě, kde se tyto faktory protnou, vzniká návyk.

Jak ale žákům pomoci, aby byli i v této nelehké době distanční výuky stále motivovaní a porozuměli principům, které tvoří základ daných činností?

Je velmi důležité, aby každý kráčel po své vlastní cestě svým vlastním tempem. My učitelé můžeme žákům napomoci tím, že jim zprostředkujeme zážitky, které budou multisenzorické, dramatické, neobvyklé či natolik emočně silné, že si je žáci zapamatují lépe než běžné všední zážitky. Dále každý potřebuje cítit emoční jistotu a psychologické bezpečí a je více motivovaný a angažovaný, má-li nad svým učením kontrolu.

■ VEČERNÍ ČTENÍ ANEBO KAŽDODENNÍ VEČERNÍ (NE)VYUČOVÁNÍ

Co považuji za velmi úspěšné, je dobrovolná aktivita nesoucí název VEČERNÍ ČTENÍ, kdy každý všední den od uzavření škol v čase od 19:00 do 19:30 pro žáky od 5. do 9. ročníků probíhá čtení na pokračování. Jelikož vyučuji český jazyk, každý večer usedám k počítači a čtu na pokračování různé druhy literatury. Od MALÉHO MILIARDÁŘE přes dílo nesoucí poselství holocaustu KDYSI až po DĚDEČKŮV VELKÝ ÚTĚK, kde se děti nenásilně seznámí s problematikou Alzheimerovy choroby.

Je úžasné sledovat pestrou škálu žáků, jak spolu hovoří a sdílejí radosti a strasti i přesto, že by na sebe pravděpodobně při běžné výuce vůbec nenarazili. A neméně příjemný a milý je i fakt, že se čtení účastní společně s dětmi i mnoho rodičů.

Další úspěšnou aktivitou jsou v této době pravidelné online třídnické hodiny, kdy se na

Téma: Distanční výuka

2. stupni věnujeme nejen tématům z oblasti prevence sociopatologických jevů, ale máme především možnost s dětmi neformálně pohovořit a sdílet všechny jejich radosti a problémy. Ne nadarmo se říká „Sdílená radost, dvojnásobná radost, sdílená starost, poloviční starost“. V této době to platí dvojnásobně.

■ ONLINE PŘEDÁVÁNÍ VYSVĚDČENÍ ANEB CHCEŠ ZNÁMKY SDÍLET? PROSÍM O POTLESK!

Zajímavou zkušenost nejen dětem, ale i mně, přinesl 28. leden 2021. Probíhající pandemie přesunula výuku do online prostředí a s tím také předávání vysvědčení. Inspirací pro mě byl fakt, aby žáci o tento slavnostní okamžik, který neodmyslitelně patří ke školní docházce, nepřišli a 1. pololetí zakončili se vším všudy, i v takto v omezených podmínkách distanční výuky. Po zvažování postupu a domluvě s dětmi a jejich rodiči jsme vysvědčení v 6. B „předávali“ online...

Chvilku napětí po přihlášení do hovoru provázely napjaté pohledy dětí, co se vlastně bude dít. Chlapci se vybavili košilemi, dívky oblékly šaty, dokonce byly k vidění kravaty a motýlky, opravdu výjimečný okamžik, který naši výuku v tomto pololetí slavnostně uzavřel.

Následovala otázka, jestli žáci chtějí výpis vysvědčení sdílet, aby ho viděli ještě předtím, než dorazí na rodičovské e-maily oficiální verze; samozřejmě za dodržení směrnice o GDPR byly výpisy zbaveny citlivých údajů. Žáci měli na výběr, jestli chtějí své výsledky sdílet na obrazovku, oznámit ústně nebo nikoliv. Vše bylo postaveno na dobrovolnosti.

Napjaté tváře se rázem u řady žáků změnily v úsměvy, dokonce následovaly výbuchy radosti a úlevy. Každé vysvědčení provázely potlesk a virtuální potřesení pravicí, jako je tomu při běžném předávání pololetního vysvědčení.

Snažím se žákům vysvětlit, a opakuji to každý den, že omezení ve výuce, jež nám pandemie přináší, a s tím spojené nové výzvy, úkoly a změny se dají využít a zužitkovat v nových dovednostech, které by si žáci při běžné výuce neměli možnost v takovém měřítku vyzkoušet. I když předávání vysvědčení bylo postaveno do online prostředí, všichni jsme si tento netradiční a velmi zajímavý okamžik plný emocí užili.

■ ORGANIZACE META A POMOC TAM, KDE JE POTŘEBA

Velkou pomocí v této nelehké době nám je organizace META, zabývající se inkluzí a pomocí dětem s OMJ a poskytující metodickou podporu rodičům i učitelům. Žákům s odlišným mateřským jazykem, kteří se v této situaci dostávají do prostředí, v němž jen obtížně hovoří česky, poskytujeme individuální konzultace nad rámec výuky a mají také možnost využívat doučování online – právě prostřednictvím výše zmíněné neziskové organizace. S organizací META jsme navázali spolupráci a s její pomocí dokážeme žáky s OMJ, kteří mají ztížené podmínky při online vzdělávání, efektivně zapojovat. Zároveň nám organizace META pomáhá přemostit jazykovou bariéru nejen mezi žáky a učiteli, ale také mezi učiteli a rodiči. Této spolupráce a pomoci si nesmírně vážíme.

- Za pedagogický sbor
ZŠ a MŠ Tyršova, Praha 5 – Jinonice,
Lukáš Vykouk a Hana Hirňal Chlumská -

■ ZŠ waldorfská KRABIČKY

V době úplné uzávěry škol vznikl nápad rozšířit distanční výuku 1.–3. třídy na ZŠW Jinonice. Cílem společného projektu školního speciálního pedagoga, ředitele školy, třídních učitelů a asistentů pedagoga je zadávat kreativní distanční úkoly v návaznosti na učební látku jednotlivých tříd. Tvůrčí tým se schází jednou týdně k přípravě, sdílení, třídění a úpravě nápadů, které jsou poté každému žákovi vloženy do papírové krabice velikosti A3.

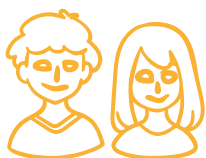
Jednotlivé tvořivé a často rukodělné úkoly rozvíjejí mezipředmětové vazby a doplňují učební látku. Záměrem je rovněž rozvoj smyslového vnímání, představivosti, manuální zručnosti, tvořivosti, manipulace s předměty a vizuomotorické koordinace. Zadávané úkoly jsou příležitostí pro rodiče smysluplně trávit společný čas s dětmi, odreagovat se od případného stresu ze současné situace, mít radost z tvoření a z výsledného výrobku. Snahou bylo vytvořit jednoduchý návod podpořený obrázkem, ti starší se již učí sami postupovat v krocích podle popsanych instrukcí. Do magické krabice tak byly vloženy nejen počítanky, písanky a výukové listy, ale také například prázdné pexeso, které si žáci sami, podle zadání třídního učitele, malovali. Dvojice pexesa tvořily

netradičně dvě věci, které spolu nějak souvisely: v první třídě to byla dvojice pohádkových postav, ve druhé třídě dvojici tvořilo zvíře a jeho mládě a ve třetí řemeslník a jeho výrobní nástroj a výrobek. Další týden vyrobili třídní učitelé pro žáky matematické výukové pexeso. Třetí třída dostala výukové kvarteto zaměřené na procvičování vyjmenovaných slov. Žáci vyráběli píšťalku z bezu, vlastní květináč, do kterého seli osení, barevnou papírovou květinu ve tvaru dodekaedru, kterou si složili z jednotlivých vystřížených květů, filcovali z dvanácti barev ovčího rouna kuličky podle Goethova barevného kruhu, které buď navlékali jako korále, nebo si jimi ozdobili stůl. Žáci filcovali také ze tří druhů přírodního ovčího rouna domeček pro skřítky, do kterého si sami ušili malého skřítky.

- ZŠ waldorfská -

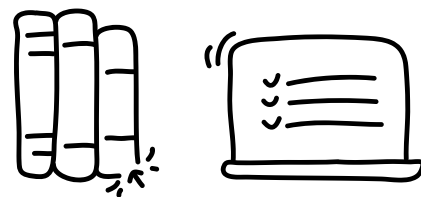

Očima žáků

Téma:
DISTANČNÍ VÝUKA

■ ZŠ a MŠ Weberova **DISTANČNÍ VÝUKA JAKO ZKOUŠKA VŮLE**

Něrekla bych, že mi škola z domova úplně vadí. Po tomto výroku nejspíš většina čtenářů obrátí oči v sloup nebo zavrtí nechápavě hlavou, ale zůstaňte se mnou ještě chvíli, prosím.

Osobně na ní vidím spoustu pozitiv: žádné ranní stresy, žádná tahání těžké aktovky do kopce, z kopce a několikrát do schodů. Žádný hrozící virus. Žádné nepříjemné poznámky za hloupá zapomenutí – všechny sešity se těsnají pěkně pospolu na dosah ruky, stejně jako svačina, pastelky nebo pro někoho zapnutá hra.

A v tomto bodě se začínají objevovat první náznaky záporné povahy distanční výuky. Všechno máme na dosah ruky. To samo o sobě znamená pro běžného žáka/studenta pořádnou zkoušku vůle. On ví, že by měl dávat pozor, že ho jako strašák v zadní části mysli pozorují neúprosně se blížící přijímačky, že se probírá nová látka, že se řeší zadání důležitých projektů. Ale když sedí v pokoji úplně sám, je až nepříjemně snadné na maličký okamžik přestat vnímat a v řeči vyučujícího se následně naprosto přestat orientovat.

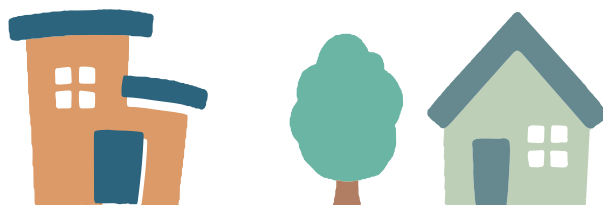
Vím to, protože se s tím sama setkávám každý týden.

Ve škole tohle nehrozí. Ve škole každý vidí, co děláte. Když se vysvětluje něco, čemu dávno rozumíte, nemůžete si jen tak skočit ulomit kousek čokolády z tabulky, která se skrývá ve skříni vedle vás. Nutí vás to poslouchat, a tím si automaticky opakovat a připomínat. Nevidíte na rodiče, kteří pár metrů před vámi vaří oběd. Když se ve třídě sekne připojení, sekne se všem, a to včetně učitele. Všichni mají stejné podmínky.

Další z věcí, které mě štvou víc a víc, je to, že poměrně dost lidí, které na online hodinách vídám, naprosto nespokojeně, a to v některých případech ani když je vyučující osloví. Zajímalo by mě, jestli si vůbec uvědomují, že do toho učitelé investují docela dost času, jestli je vůbec napadlo, jak se asi cítí, když jejich příprava přijde vniveč. Já osobně si pak připadám strašně, když jako jediná nebo jedna ze dvou reaguji už na několikátou otázku. Ráda bych apelovala na rozum lidí, již se v tomhle poznají. Vzpamatujte se, chováte se jako malé děti!

I když se tedy do školy z očividných důvodů jít bojím a samozřejmě se moc nehrnu do brzkého vstávání, s překvapením si uvědomuji, že se zpátky celkem těším, a to nejen na ostatní. Fyzicky se budu cítit mnohem lépe, když nebudu sedět celá dopoledne u stolu přilepená u počítače. I na přijímačkách se budu cítit mnohem lépe, když se budu předtím ve škole připravovat a budu vědět, že jsem udělala, co se dalo. V distančce se toho samozřejmě tolik nenaučíme, ale co se dá dělat. Zatím se pokusím vyždímat z online hodin, co to půjde.

Karolína Křišťálová, žákyně 9. A

➡ Škola je tu pro žáky a žák je středobodem vesmíru zvaného škola. Jak to vidí žáci, může být překvapivé, povzbudivé i dojemné.

■ ZŠ Santoška

DISTANČNÍ VÝUKA OČIMA ŽÁKŮ

A si začnu trochu příkře, ale distanční výuka mi velmi nevyhovuje. Nemá na mě dobrý vliv, trápí mě to. Nejen že se cítím v průběhu času čím dál víc vyčerpaná, ale jsem také zvláště bez příčiny smutná a jakoby bez života.

Chybí mi totiž každodenní kontakt se spolužáky a učiteli. Už jenom to, že jsem se ráno vzbudila ve stejný čas a prošla se do školy, mi dělalo jaksi dobře. Ta rutina.

Možná dříve jsem si přála, abych nemusela chodit do školy. Na co „matika“? Máme přece KALKULAČKY! Ale díky tomuhle období jsem

si uvědomila, jak mi to chybí, a také že samostudium není žádná hračka.

Z on-line hodin si vždy odnesu méně, než kdybych byla ve škole. Vezměte si třeba fyziku či chemii. U těchto předmětů jsou zásadní pokusy, které nám ukážou realitu. Ovšem jak to dělat přes obrazovku? To skoro ani nejde. Nebo další předmět – přírodopis, kde bychom si mohli například podrobně ukázat kosterní soustavu člověka na opravdovém modelu... O to vše přicházíme a je to škoda.

Viktorie Š., žákyně 8. třídy

V březnu minulého roku nám učení z domova přišlo velice dobré. To víte, nemusíte vstávat tak brzy, obzvláště ti, kteří musí do školy dojíždět. Možnost na chvíli (jak jsme si původně všichni mysleli) nepotkávat staré známé tváře spolužáků a učitelů se zdála také fajn.

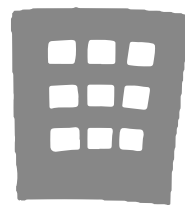
Myslím si, že distanční výuka má i spoustu pozitiv, která stojí za to zmínit a uvědomit si. V téhle situaci nám nezbyvá než spoléhat na sebe, věřit si a donutit se pracovat sami, aniž by nás do toho někdo nutil. Je to dobrá příležitost, jak se naučit rozplánovat si práci, zvládnout ji vypracovat a být více zodpovědní.

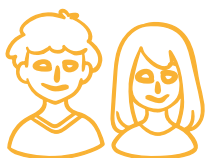
Termíny odevzdání se již blíží a naše prsty se pohybují na klávesnici počítače čím dál tím rychleji. Vidíme kalendář plný připomenutí odevzdání úkolů. Ale je těžké se doma soustředit, když jsme domov vnímali jako místo odpočinku a najednou ze dne na den je to místo pro naše studium, práci.

Chybí nám prostředí školy. Od koho máme opisovat zápisky, když nestíháme výklad? Komu si máme postěžovat, že danou látku nechápeme? S kým můžeme řešit všechny naše problémy? Ano, můžeme si psát přes sociální sítě či si volat. To bohužel nenahradí osobní kontakt. Učitelé se nám velice snaží pomoci, ale ve škole je to jiné.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem učitelkám, učitelům a popřát studentům hodně štěstí. Snad se brzy setkáme ve školních lavicích!

Lenka K., žákyně 9. B

Očima žáků

Karanténa zanechala na každém z nás něco. Třeba na mě horší spánek a pár kilo navíc. Nedostatek interakce se světem (kromě prodavaček z potravin) přerostl v ještě větší závislost na elektronice, což vedlo k nedostatku spánku. Ne že by na tom záleželo, vyučovacích hodin máme relativně málo a doučování některých předmětů mi zachránilo vysvědčení.

Díky tomu jsem jako mnoho dalších začal hledat svůj talent. Nakonec bych to asi talentem

nenazýval, ale alespoň jsem se naučil hrát celkem slušně na kytaru a základy piana. Přesněji rozvíjení mého hudebního génia začalo až po pokusech o kreslířskou tvorbu a módní design. Celkově vzato karanténa na mně škody zanechala, ale asi je to nesrovnatelné s některými vrstevníky.

Petr V., žák 9. B

■ ZŠ Kořenského

JAK TO VIDÍ ŽÁCI KOŘENSKÉHO

Podle mě je výhodnější a upřímně i lepší se učit ve škole, protože když například dostaneme nějaký úkol, tak můžeme učitele nebo učitelku rovnou poprosit o radu a dovysvětlení. Vídáme se s kamarády každý den, a tak nepřicházíme o společnou zábavu. Naše třída mi moc chybí.

Kristýna, žákyně 6. třídy

Mám raději, když chodím do školy, kde mi paní učitelka řekne, co mám dělat, a poradí mi, když něčemu nerozumím. Moje máma musí chodit do práce, takže jsem doma celý den sám. Večer, když přijde z práce, tak si společně zkontrolujeme, co jsem přes den doma udělal, a naplánujeme si, co budu dělat další den. Distanční výuka mě naučila pracovat na počítači a rychle se orientovat na internetu, ale stejně bych se raději vrátil zpátky do školy.

Michal, žák 6. třídy

Když máme online hodiny později, trochu si přispím nebo koukám na pohádky. To ale nemění nic na tom, že mi moc chybí kamarádi, týmová práce, spolužáci a normální výuka s učiteli. Pro všechny bude lepší, až se vrátíme do školy a rodiče budou mít méně práce.

Dominik, žák 6. třídy

Díky distanční výuce jsem se naučila samostatnosti, pečlivé práci a rozvrhování si činností. A ten pocit, když uděláte všechno, co máte do školy, a ještě nějaké povinnosti doma, je to moc příjemný pocit.

Natálie, žákyně 9. třídy

Pohled školního psychologa

Téma:
DISTANČNÍ VÝUKA

■ Mgr. Eva Kubová, DiS., ZŠ Kořenského **ZTRACENÁ, NEBO VYŠKOLENÁ GENERACE?**

Řada opatření nás donutila jít na distanc, sociální kontakty byly striktně omezovány. Zjistili jsme, že i tak je možné být si srdcem nablízku. Asi se shodneme, že doba uzávěr škol byla velmi dlouhá. Jak to ale vnímají děti? Když dítěti řekneme, že mu splníme přání za rok, přijde většinou zklamání. Pro menší děti je to doba nepředstavitelná a u těch starších zase hrozí, že za rok už to budou úplně jiní lidé s jinými tužbami. Zkrátka čas dospělých a čas dětí neběží stejně. Co je pro nás krátké, bývá pro děti nekonečné a naopak.

JAK SE MĚLY DĚTI NA ZŠ KOŘENSKÉHO?

Z našeho interního průzkumu vyšlo najevo, že pouhých 15 % dětí bylo přesvědčeno, že je lepší učit se z domova než společně ve škole, což je sice hezká vizitka pro naše pedagogy, ale zároveň silný signál, že dětem škola skutečně chyběla. Naše data také ukázala zajímavý posun v situaci dětí, ke kterému došlo prodloužením uzávěry škol po jarních prázdninách. Do prázdnin 72 % dětí tvrdilo, že se mají dobře, netrápí je špatná nálada ani si nedělají žádné starosti. S příchodem jarního

lockdownu, kdy se šance na návrat do školních lavic ztratila v nedohlednu, se toto číslo snížilo na varovných 56 %. Jinými slovy téměř každé druhé dítě po jarních prázdninách trpělo určitým diskomfortem.

BLÍZKOST NAVZDORY VZDÁLENOSTI

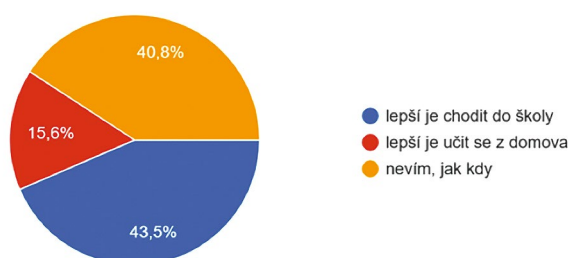
Na ZŠ Kořenského jsme společně přemýšleli nad všemi možnostmi, jak dětem situaci ulehčit, jak vyslat signál „jsme tu pro vás“. Jako školní psycholog jsem zaznamenala, že tato naše snaha přinesla své výsledky. Některé kolektivy se paradoxně v dobách tvrdých uzávěr mohly více semknout. Některé třídy společně hrály online hry, jiné si vytvořily třídní chat a byly v kontaktu prakticky nonstop. Jinde pomohli učitelé, kteří dokázali využít vzdálenost pro podporu blízkosti. Díky tomu, že se děti učily z vlastních domovů, bylo možné pracovat s tím, co ve škole zůstávalo ukryto za oponou. Nyní nebyl problém nahlédnout do obýváku paní učitelky, vidět kamarádova sourozence, oblíbenou hračku nebo zvířecího mazlíčka. Najednou jsme byli všichni více lidé se vším, co k tomu patří. Mnozí budou už celý život vzpomínat na to, jak jim jejich paní učitelka v době pandemie četla po večerech pohádky nebo vysílala matematiku z koupelny, protože jinde bylo obsazeno. Takové zážitky mohou silně ovlivnit skupinové normy. Už nejde jen o to, kdo je nejchytřejší, nejsilnější, nejrychlejší, ale najednou jde o skutečné hodnoty. Být tu jeden pro druhého, sdílet radosti i starosti a společně překonávat překážky.

SÍLA TŘÍDNICKÝCH HODIN

Nové příležitosti přinesly také online třídnické hodiny se školním psychologem, které ukázaly

Je lepší chodit do školy nebo být doma na online výuce?

147 odpovědí

Pohled školního psychologa

možnosti, jak s dětmi pracovat jinak než ve škole a přitom i objektivně měřit výsledky našeho snažení. Pomocí nástroje Mentimeter lze online sledovat, v jaké kondici se nacházela skupina před začátkem setkání a krátce po něm. Porovnání výsledků nám pak zjednoduší analýzu společně stráveného času. Ukázalo se, že vynaložený čas ve všech případech vedl k viditelnému zlepšení nálady třídy, a to většinou o celé desítky procentních bodů.

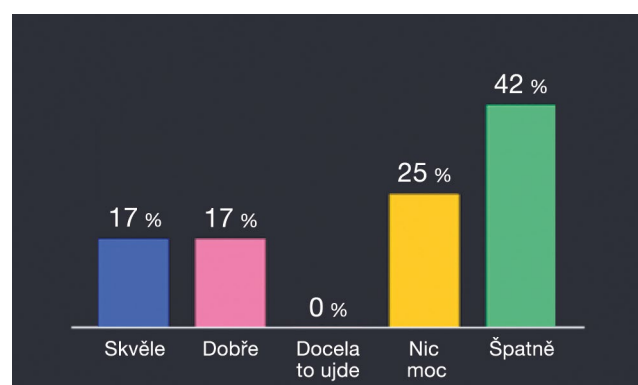
Obzvláště příjemné bylo sledovat, jak vyspěle děti odpovídají na některé otázky, které si vytvořily na kole štěstí (aplikace wordwall.net). „Co by tě potěšilo? Co by sis přál pro třídu?“ Zde byl vidět největší posun. Nebyly to nové mobily nebo hry, po čem děti toužily. Děti dlouze přemýšlely a se vši vážností a pokorou si přály většinou zdraví pro sebe i blízké, možnost být s kamarády nebo chodit do školy. Mnohem častěji než dříve jsem se také setkala se spontánními reakcemi dětí, které ocenily spolužáka za to, co právě před chvílí řekl nebo že nabídl pomoc či podporu kamarádovi, u kterého měl pocit, že ji potřebuje. Děti dokázaly reflektovat posun ve vlastním myšlení, uvědomovaly si, že škola není za trest, ale vlastně za odměnu.

Velmi se nám osvědčila hra, kterou jsme nazvali „Ztraceni na ostrově“. Hra je uvedena expresivní imaginací situace, kdy se třída ocitne na pustém ostrově a musí ze sedmi předmětů vybrat tři nejdůležitější pro přežití. Důraz byl kladen na kvalitu komunikace, správnou argumentaci, ohleduplnost, schopnost zohlednit každý názor, ale i rozhodnout v daném čase. Děti okamžitě pochopily význam takové aktivity. Vždyť přece až vyrostou, budou ony řídit naši zemi a přesně tyto dovednosti budou nutně potřebovat. Mnohé kolektivy předvedly tak vysokou úroveň organizace a komunikace, že bychom se od nich mohli učit. Bariéry monitorů na chvíli zcela zmizely a my byli opět spolu jako třída.

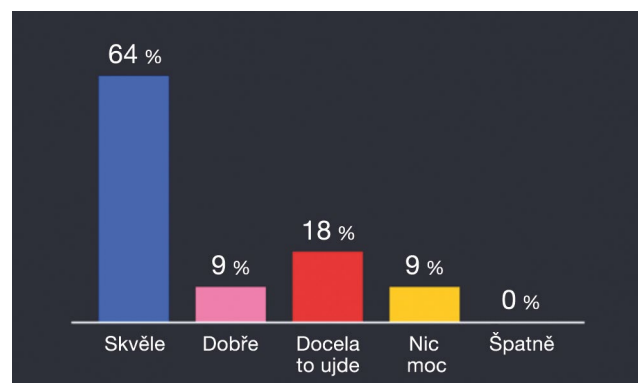
UKÁZKA: MENTIMETER.COM

Jak se teď cítíš?

PŘED ZAČÁTKEM SETKÁNÍ

V ZÁVĚRU SETKÁNÍ

ŽIVOTNÍ LEKCE

Jako školní psycholog věřím, že tato generace vůbec není ztracená, řekla bych spíše životem vyškolená, a možná nás dokáže v budoucnu příjemně překvapit. Lekce, kterou jsme jako lidstvo dostali, ukázala naši zranitelnost v celé její nahotě. Na vlastní kůži jsme mohli zažít, že kvalitní komunikace, spolupráce, solidarita a úroveň znalostí nejsou jen klišé, ale klíčové hodnoty pro přežití. Buďme si jisti, že naše děti toto vše plně vnímaly.

- Eva Kubová -

Nahlédnutí do výuky

■ ZŠ Grafická

BADATELSKÁ VÝUKA V 1. TŘÍDĚ

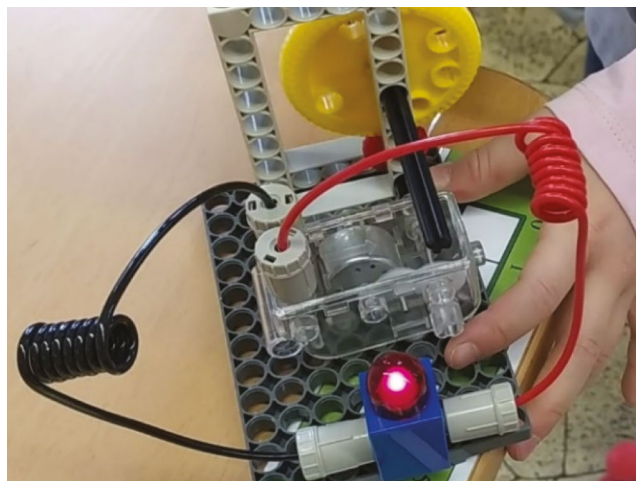

Svět, který nás obklopuje, přináší neomezené možnosti zkoumání a bádání. Prvníáci na ZŠ Grafická na Smíchově se rádi dozvídají, jak věci kolem nich fungují. Měsíc leden by se tak u nás ve škole dal nazvat přímo badatelským.

Badatelsky orientovaná výuka má své zákonitosti. Nejprve je na řadě motivace, kladení otázek, výběr výzkumné otázky, následně formulace hypotézy a její ověření formou pokusu. Na závěr pak ověření hypotézy a hledání dalších otázek. Především však velká radost z poznání.

Žáci na ZŠ Grafická mohou ke svým pokusům a ověřování hypotéz využít například stavebnice iTriangle, které škola získala v rámci projektu EU Šablony II.

Během badatelsky orientované výuky si žáci vyzkoušeli tři pokusy.

Prvním z nich byla konstrukce dynama. Co se malí žáci natrápili, než zjistili, že ozubené kolo nemůže jen tak viset v prostoru a musí být zajištěno hřídelí. Povedlo se – svítí! A prvníáci přímo září nadšením.

Dalším pokusem bylo měření teploty v různých prostředích. Žáci měli k dispozici teploměry s čidlem. Funkci teploměru si ověřili porovnáváním teploty studené vody a okolního vzduchu. Čísla na displeji se mění! Kde všude můžeme ještě teplotu měřit? Jak to funguje v přírodě? Kde bude asi teplota nejnižší? Co kdybychom umístili čidlo co nejhlouběji do půdy či do nějakého otvoru v zemi? To všechno jsou otázky, které se v hlavách našich prvníáků právě rodí.

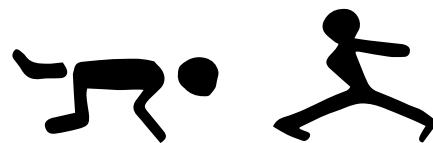
Bádat se dá i bez stavebnice. Stačí obyčejná kostka ledu, která plave! Čím to je? To, že hustota látky udělá své, se prvníáci dozvědí až později v hodinách fyziky. Zážitky, zkušenosti a právě prožitý aha moment jsou tím, co jim už nikdo nevezme a na čem se dá stavět v příštích hodinách i ročnících. A na to už se všichni těšíme!

- ZŠ Grafická -

Nahlédnutí do výuky

■ ZŠ a MŠ Barrandov PROJEKT ROVNÁ PÁTEŘ

MŠ Radost v Renoirově ulici se zapojila do projektu ROVNÁ PÁTEŘ. Pojmenování bylo vybráno cíleně, protože odkazuje nejen na držení těla, ale i na morální hodnoty a postoje, které hájila Věra Čáslavská. Tento projekt podporuje Nadační fond Věra Čáslavská. Dlouhodobým cílem je rozšíření sestavy do všech MŠ v ČR. Projekt se snaží naučit nejen děti a pedagogický sbor, ale i jejich rodiče a prarodiče cvičební sestavu a podporovat tak ROVNOU PÁTEŘ Čechů ve spojení se jménem naší nejúspěšnější sportovkyně, paní Věry Čáslavské. Co může být důležitějšího v době opravdu dlouhých nouzových opatření, kdy většina populace sedí u počítačů? Morální stránka věci je však neméně důležitá, zvláště v takto vyhoceném období.

Jako průvodce cvičením byl zvolen pesek, aby mělo cvičení hravou formu a děti ho lépe přijaly. Jedná se o cvičení deseti pozic, které děti v MŠ cvičí pravidelně. Sestava by měla přinést vyvážené držení těla dítěte. Pravidelným každodenním cvičením si děti zautomatizují správné návyky držení těla, a to ještě dříve, než nastoupí

do školy nebo začnou s pravidelným sportovním tréninkem. Sestava cviků je připravena našimi předními fyzioterapeuty. Proškolení fyzioterapeuti naučí nejdříve učitelky a poté děti v mateřských školách sestavu ROVNÁ PÁTEŘ. Po nějaké době se fyzioterapeuti vrací zpět do MŠ, aby zkontrolovali, jak se s dětmi pracuje a cvičí a jak děti na cvičení reagují.

- Zuzana Hajdová -

■ MŠ Lohniského ZA DEVATERO ULICEMI

Za devatero ulicemi, desatero chodníky a dvěma zdánlivě nekonečnými pásy tramvajových kolejí nedaleko černého lesa obývaného plachou i méně divou zvěří leží naše mateřinka. A není to jen tak obyčejná mateřinka. Je v ní totiž schovaný celý malý svět. A co víc, je NAŠE.

Když jdete okolo brzy ráno nebo o víkendu, je tam ticho a tma. Ale většinu času se školkou nese hlahol dětí i dospělých. Ti se sem totiž chodí ukrýt před světem, který ovládl strach z někoho tak malého, že není vidět, a přesto je tím největším strašákem.

➡ **Co se odehrává za zavřenými dveřmi tříd? Tato otázka napadne nejednoho rodiče. Pojdte s námi nahlédnout do škol mateřských i základních.**

K nám sice chodí řada krásných princezen a víl, ale do každé třídy patří také pár superhrdinů, které běžní smrtelníci znají jen z filmových pláten. K tomu připočtete celý zástup budoucích hasičů, záchranářů a policistů, doplňte pár rytířů a vyjde vám, že se ve školce prostě bát nemůže ani ta největší křehulinka.

Kouzelný ubrousek „prostří se“ nemáme, zato máme velkou místnost plnou stříbřitě se lesknoucího zařízení, kde panují naše paní kuchařky, které se starají o spokojená bříska našich pravidelných návštěvníků. A když se vše podaří, jak má, stávají se z nich kouzelnice, protože z lesklého nerezů vyčarují zlato na talířích, jejichž počet výrazně převyšuje počet Sněhurčinych trpaslíků.

Přiznejme si to, není růže bez trnů. A když všichni naše království opustí, je to tu leckdy jako po větrné smršti. Jeden drobek se na podlaze necítí moc dobře, a tak zpravidla přibere pár dalších kamarádů. Koše bohužel od otesánek mnoho neokoukaly, takže stý papírový kapesník už pozřít nechtějí, a kdyby se nechaly přes noc, kdo ví, co by z nich nad ránem vylezlo za příšery. Raději nezkoušet, protože i otrlý hrdina, který ráno vchází do třídy, se potřebuje nejprve rozkoukat. A tak se do boje pouští naše statečné paní uklízečky, které by strčily do kapsy i Popelku s jejími holoubky.

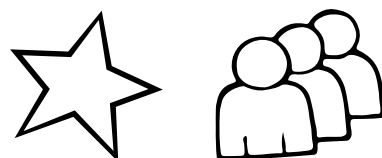
Když už nás omrzí hračky ve třídě, je načase prozkoumat naše humna. Tam, za mlhou hustou tak, že by se dala krájet, leží naše tajemná zahrada. Vidíme ji z okna. Trávník, skluzavku i střechy pískovišť. Dostat se v zimních měsících za zelená vrátka je výkon hodný krotitelů zvěře z cirkusu. Zipy, knoflíky, bačkorky za botky – to ještě nic není. Největší výkon totiž čeká těsně u dveří. Jsou to malé, nenápadné doplňky, které chrání i ty nejzvědavější prsty před mrazem. Ano, jsou to rukavice. Protože dostat do nich všechny prsty, kterých je na každé ruce pět a ke každému dítěti patří ruce dvě, je skoro jako přesvědčit lva, aby proskočil ohnivou obručí. Po takovém výkonu si všichni zaslouží čerstvý vzduch a těšení se na oběd, jehož vůně nás láká zase zpět.

A víte, co je na tom nejzvláštnější? Že nemáme žádné víly kmotřičky, které mávnou kouzelným proutkem, ani kouzelné prsteny. V knihovně máme spousty knih, ale žádnou s těmi správnými kouzly. Dokonce ani kouzelní dědečkové a babičky sem nechodí. A přesto je ve třídách někdo, kdo kouzlí... úsměvem, pohádkou, laskavým slovem i přísným pohledem. Je tam někdo, kdo se nedá zastrašit stohem papírů, špatným počasím ani vším blázcincem za plotem našeho malého království. Jsou to paní učitelky. Paní učitelky, které se snaží, aby naše školka byla pořád tím místem, kde si děti mohou hrát, tančit, smát se a zpívat.

- MŠ Lohniského, učitelky třídy Koťátek -

■ ZŠ Chaplinovo náměstí

DOFE – MEZINÁRODNÍ CENA VÉVODY Z EDINBURGHU

Se zkratkou DofE (Duke of Edinburgh Award) jsem se setkala poprvé v roce 2014. Učila jsem tou dobou na střední škole a jediné, co jsem o programu věděla, bylo, že by měl rozvíjet osobní zájmy a s tím

i osobnost dětí. Hned ten rok jsem se ale stala vedoucí Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu a musím říct, že jsem vděčná za to, že se program do České republiky dostal. Letos je to už 25 let.

Nahlédnutí do výuky

Program je určen pro všechny ve věku od 14 do 24 let, podařilo se ho tedy rozšířit i na půdu základních škol. Spočívá v tom, že se účastníci pravidelně věnují aktivitám ze tří oblastí, každé z nich 1 hodinu týdně. Oblasti DofE jsou pohyb, dovednost a dobrovolnictví. U každé aktivity je stanoven určitý cíl, který motivuje a posouvá dál. Na závěr se koná týmová expedice v přírodě. Nutno říct, že této části jsem se obávala nejvíc. Jako dítě jsem spávala ve stanu, ale představa, že si vše sbalím do jednoho batohu na záda a několik nocí se budu toulat přírodou bez moderních vymožeností, mě v podstatě děsila. Po absolvování první expedice s mými žáky mě ale program pohltit ještě více.

Žáci v rámci plnění zažívají věci, které se běžné školy netýkají. Jako aktivitu si mohou vybrat něco, čemu už se ve volném čase věnují, nebo si naopak zvolit to, co si chtěli vždy zkusit, ale nikdy na to nenašli odvahu. Je pouze na

nich, co si vyberou a jak poctivě se k programu postaví. Jako vedoucí pro ně budu spíše průvodcem a rádcem. Zapojit se může opravdu každý, na některé činnosti je možné zažádat i o finanční podporu z Fondu DofE.

Jak dlouho se budou žáci věnovat plnění, je z velké části také na nich. Záleží to i na tom, kterou ze tří úrovní si zvolí – bronzovou, stříbrnou či zlatou. Na závěr ale všechny čeká slavnostní předávání certifikátu, který má mezinárodní uznání. Jako vedoucí mě na programu nejvíce těší možnost sledovat úspěchy svých svěřenců. Jedna má absolventka DofE se díky programu rozhodla přihlásit i do soutěže Hledá se LEADr., kterou vyhrála, a dostala tak stáž v Bruselu.

Další absolvovala všechny tři úrovně a stala se součástí DofE Alumni klubu. Dnes studuje vysokou školu a zároveň pomáhá v Národní kanceláři DofE. Program jim určitě pomohl se otevřít a povznést své koníčky na vyšší úroveň.

Rozhodně bych byla ráda, kdyby se program podařilo otevřít zájemcům i na Barrandově. Věřím, že naši žáci na to potenciál mají, jen je třeba je postrčit správným směrem.

- ZŠ Chaplinovo náměstí -

Více informací:

<https://www.dofe.cz/>

■ MŠ Podbělohorská

SPORTOVNÍ DEN MATEŘSKÝCH ŠKOL

Dne 14. 9. 2020 MŠ Podbělohorská organizovala společensko-kulturní den pro mateřské školy z Prahy 5 pod záštitou starostky Mgr. Zajíčkové a místostarosty Bc. Herolda.

Společensko-kulturní den se nesl v duchu sportovního klání. Na zahradě mateřské školy se sešlo sedm mateřských škol: MŠ Podbělohorská, MŠ Duha, ZŠ a MŠ Grafická, ZŠ a MŠ Kořenského, MŠ Nad Palatou, děti z detašovaného pracoviště Pod Lipkami, MŠ U Krtečka a MŠ Slunéčko. V tento den nám přálo i počasí a my jsme mohli prožít v této nesnadné době společné dopoledne plné zábavy. Sportovní klání zahájila ředitelka školy Mgr. Dagmar Trčková a místostarosta Bc. Herold, který se účastnil i některých sportovních disciplín. V parku Klamovka nás za dodržování veškerých bezpečnostních opatření čekalo sedm disciplín: překážkový běh, hod na cíl, štafetový běh, hod oštěpem, vrh koulí, skok do dálky a sprint na 20 metrů. Pro děti bylo také připraveno občerstvení a pitný režim. Po sečtení

všech výsledků proběhlo očekávané vyhlášení vítězů. Vítěze vyhlásila vedoucí odboru školství Prahy 5 Mgr. Korecká. Třetí místo obsadila MŠ U Krtečka, druhé místo získala MŠ Podbělohorská a první místo, a tím i putovní pohár vybojovala MŠ Nad Palatou. Děti si celé dopoledne krásně užily a už nyní se těší na třetí ročník, který je plánován na duben 2021.

- MŠ Klamovka -

■ ČISTÁ KLAMOVKA

Mateřská škola Podbělohorská se v září zapojila do celorepublikového projektu „Uklidíme Česko“. V pondělí 21. září děti z mateřské školy uklízely přilehlý park Klamovka, který školku obklopuje.

Akce „Čistá Klamovka“ začala hned ráno, kdy se všichni sešli na zahradě školy. Velké děti v rukavicích, s pytlí a pod dohledem učitelek vyrazily posbírat odpadky po nezodpovědných lidech. Pro maličké děti byl vytvořen „trenažér“ na zahradě školy – po prostoru byly vysypány

nezávadné odpadky, aby si i ty nejmenší děti při jejich úklidu uvědomily, jak důležitá je ochrana přírody. I ony byly vyzbrojeny ochrannými rukavicemi a velkými pytlí a svou práci braly velmi zodpovědně. Čistý park i zahrada společně s diplomem a samolepkou byly dětem velkou odměnou. Děti odcházely domů spokojené a svým výkonem se rády chlubí. Jsme rádi, že jsme se do projektu mohli zapojit, a příští rok budeme uklízet zase. Ten kousek uklizené přírody za to stojí.

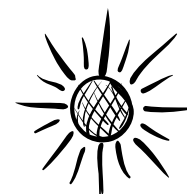
- MŠ Klamovka -

■ MŠ Nad Palatou

PODZIM A ZIMA V MATEŘSKÉ ŠKOLE NAD PALATOU A POD LIPKAMI

Mateřské školy nebyly v tomto školním roce kvůli pandemii plošně uzavřeny. Naše MŠ se tedy snaží fungovat, jak může, s ohledem na danou situaci. Děláme vše pro to, aby děti mohly radostně a bezstarostně prožívat tuto nelehkou dobu. Jsme trochu jako „ostrov v moři koronaviru“, kde děti mohou, na rozdíl od svých starších sourozenců a kamarádů, trávit čas se svými vrstevníky, společně si hrát, tvořit, připravovat se na budoucí život budováním vztahů a hravým učením poznávat okolní svět.

- **V září** se naše děti zúčastnily Sportovního dne mateřských škol, pořádaného MŠ Klamovka, a vybojovaly 1. místo.
- **V průběhu podzimu** jsme zařadili projekt „My jsme malí muzikanti“. V rámci těchto dnů děti navštívil jeden z našich tatínků, hudební skladatel, za jehož asistence se děti seznámily s klavírem a složily dvě pěkné písničky.
- **Začátkem listopadu** nás během projektu „Má vlast“ navštívil ve školce jiný tatínek. Jako postava „českého lva“ vyprávěl dětem o vzniku České republiky, společně jsme si vyrobili královské koruny.

- Nakonec se mohla uskutečnit i tradiční **návštěva Mikuláše**, čertů a andělů. Pod Lipkami přišli za námi ven za okno, Nad Palatou nadělovali naši „domácí“ čertíci a Mikuláš.
- **V době adventní** jsme si nenechali ujít ani pečení perníčků a vánoční besídku, kterou běžně prožíváme spolu s rodiči. Každá třída připravila pro rodiče nějaké videopřekvapení. Maláčky Pod Lipkami dokonce secvičili a natočili pro rodiče pověst o praotci Čechovi, několik vánočních písní a koled, zdramatizovali písničku Pod dubem, za dubem a rodiče si to s dětmi mohli společně doma prohlédnout.
- **Leden** se nesl tradičně „Ve znamení pohádek“. Také jsme si po dlouhé době užívali sněhových her.
- **V únoru** se těšíme na masopustní karneval a potom hlavně na jaro, až bude teplo a budeme moci trávit více času na naší krásné zahradě.

- MŠ Nad Palatou -

➡ **Ve školách a školkách na Pětce to žije! Nabízíme vám výběr toho nejzajímavějšího, co naši školáci i předškoláci v poslední době zažili.**

■ VESELÁ DÝNĚ

Každým rokem pořádáme na podzim nebo v době adventu v Mateřské škole Pod Lipkami podzimní tvořivou dílnu pro rodiče a děti. Momentálně je ale všechno naruby a společné akce s rodiči není možné pořádat. Přemýšleli jsme, jak zorganizovat podobnou akci i v době nouzového režimu. Napadlo nás tedy udělat dílnu „domácí“. O spolupráci jsme požádali rodiče.

Úkol zněl jasně: koupit, vydlabat a co nejoriginálněji s dětmi ozdobit dýni a přinést do školky. Všichni se úkolu zhostili opravdu skvěle a dýně na zahradní výstavě postupně přibývaly. „Dětská porota“, složená ze všech dětí, potom hlasovala, která dýně je nejlepší. Vybrány porotou byly skutečně nejoriginálněji ozdobené dýně, ale odměny v podobě diplomu, papírového netopýra a halloween-ských dobrot si odnesli všichni. Soutěž se vydařila, dýně byly opravdu krásné a originální.

Velké poděkování patří všem zúčastněným rodinám. Všichni se už teď těšíme na osobní setkání při dalším ročníku.

- MŠ Pod Lipkami -

■ MŠ U Železničního mostu BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ V MŠ

Na podzim roku 2020 byla zřizovatelem MČ Praha 5 naše mateřská škola vybrána do projektu Bezpečnostní opatření ve školách.

Naše mateřská škola byla nově vybavena videozvonky, kamerami sledujícími pozemek MŠ a vchod do budovy. Byl zmodernizován zabezpečovací systém s napojením na pult Policie ČR a vchodová brána dostala elektrický pohon s přístupem na čipy. Část plotu v ulici U Železničního mostu byla navýšena

a doplněna síťovými bannery, které chrání zahradu před odhazováním odpadků kolemjdoucími a před prachem.

Díky realizaci a financování tohoto projektu zřizovatelem, oddělením krizového řízení a Security Managementu, se stala naše MŠ pro nás a pro děti mnohem bezpečnější. Za tento pocit bezpečí našemu zřizovateli, MČ Praha 5, děkujeme.

- Marie Poláková -

■ MŠ Podbělohorská

SPOLUPRÁCE S DOMEM SENIORŮ POKRAČUJE

Mateřská škola Klamovka již několik let aktivně spolupracuje s domem seniorů SeneCura na Podbělohorská. V rámci spolupráce děti pravidelně navštěvují babičky a dědečky v jejich domově.

Spolupráce dětí a seniorů spočívá ve společném cvičení, tvoření, malování. Její nedílnou součástí jsou i dárčky, které si děti se seniory navzájem vyměňují. Tyto dárky nevytváří děti pouze ve školce, ale i doma s rodiči, čímž aktivita nabyla většího rozměru. Součástí spolupráce byla i recitační a pohádková pásma od dětí, která seniory vždy moc potěšila. Ani v současné době, kdy není možné domov navštěvovat z důvodu opatření proti šíření covidu-19, na naše babičky a dědečky nezapomínáme. Za pomoci rodičů pro ně chystáme různé dárčky a výrobky. Děti ve školce pravidelně vyrábí překvapení. Každý měsíc odnášíme do domova krabice plné různých výrobků, o které se senioři podělí. Ani senioři nezapomínají na naše děti a posílají jim

krásné výtvary, které vyrobili na svých dílničkách.

Moc se těšíme, až se situace uklidní a budeme moci naše babičky a dědečky navštívit a pohrát si s nimi. Nyní je moc pozdravujeme, posíláme mnoho pohlázení a doteků a hlavně hodně zdravíčka. Těšíme se na vás.

- MŠ Klamovka -

■ POLYTECHBUS NA ZAHRADĚ

Svou nezastupitelnou úlohu ve vzdělávání dětí z Mateřské školy Podbělohorská hraje polytechnická výchova. V rámci spolupráce s Hospodářskou komorou hl. města Prahy dne 23. 9. na zahradu mateřské školy dorazila pojízdná polytechnická dílna.

V tento den nám krásně svítilo slunce a celý program mohl začít. Pojízdná polytechnická dílna dětem z mateřské školy přiblížila krásu řemeslných oborů a podpořila jejich manuální zručnost. Pod vedením profesionálních

mentorů se děti seznámily s prací zahradníka, malíře, vyzkoušely si práci s keramikou. Takto prezentovaná řemesla si děti lehce uloží do své paměti. Cílem celé dílny bylo přiblížit dětem řemeslné a technické profese. Obrovskou devizou tohoto programu je přímé zapojení dětí do programu. Mohou si tak vyzkoušet náplň jednotlivých řemeslných oborů. Dětem se prezentace moc líbila a již nyní se těší na příští polytechnickou dílničku, která se bude konat v listopadu.

- MŠ Klamovka -

➡ **Ve školách a školkách na Pětce to žije! Nabízíme vám výběr toho nejzajímavějšího, co naši školáci i předškoláci v poslední době zažili.**

■ ZŠ a MŠ Kořenského

JAK TO ŽIJE V NAŠÍ ŠKOLCE KOŘÍNEK?

Jaký je život v naší školce Kořínek? Takový dotaz vznesli rodiče našich dětí. Tak jsme se všechny paní učitelky sešly a daly hlavy dohromady. Jak rodičům přiblížit čas jejich dětí, který stráví v kolektivu třídy v mateřské školce?

Webové stránky školy a školky máme, fotografie z akcí nabízíme rodičům na Rajčeti. Přemýšlely jsme a dumaly. Během jarních měsíců a během koronavirové krize jsme spustily svou první stránku na sociálních sítích. Kolegyně Tereza Kamešová a Kristýna Škaloudová vytvořily na

facebooku uzavřenou skupinu naší školky pod názvem „Mateřská školka Kořínek“. Nahlédnout mohou pouze pod heslem zákonní zástupci dětí. Každá třída má své album, kam paní učitelky vkládají aktuální fotografie dětí. Nejen na webových stránkách ZŠ a MŠ najdou aktuální informace o školce, fotografie z běžného dne při hrách, činnostech, divadélka, oslavy narozenin, pobyty venku, ale i zde nově na facebooku. Rodiče tak mohou spolu s námi sledovat, jak postupuje rekonstrukce sauny v naší školce Kořínek.

- Anna Fikesová -

■ ZPRÁVIČKY Z KOŘENSKÉHO

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ONLINE

Stejně jako další školy i nás potkala letos výzva uspořádat tradiční den otevřených dveří netradičním způsobem. Na Kořendě jsme se rozhodli využít technologií a pořídit si 3D model školy propojený s webovými stránkami. Každý se může podívat k nám do školy, jako by si prohlížel domeček pro panenky. A kromě toho jsme pro zájemce natočili i videopozvánku do první třídy.

A kromě toho pro ně pravidelně připravují náměty v FB skupině MŠ Kořínek. Jedním z těch akčních je písnička s choreografií, kterou si doma může zatančit úplně každý, dalším je výzva Vajíčkovník – děti mohou s rodiči v rámci procházky pověsit na strom před školkou velikonoční kraslice. A když je školka tak prázdná, rozhodly se ji paní učitelky trochu vymalovat!

- ZŠ a MŠ Kořenského -

DEN ROZDÍLNÝCH PONOŽEK

Ponožková výzva se každoročně koná 21. března a spojuje se se Světovým dnem Downova syndromu. V tento den se na znamení oslavy lidské jedinečnosti nosí dvě různé ponožky. Výzvu v naší škole uspořádala paní učitelka Libuše Nová a zapojilo se (online) spousta žáků a pedagogů.

KARANTÉNA I V MATEŘINCE

Paní učitelky z naší mateřinky poskytují předškolákům online vzdělávání jednou týdně.

A group of children are playing in a snowy park. In the center, a large snowman stands with a pink pom-pom nose and a blue scarf. Three children are in the foreground: one on the left in a grey jacket and blue hat, one in the middle in a blue patterned jacket and blue hat, and one on the right in a black jacket and pink hat. They are all looking towards the snowman. The background shows a snow-covered ground, a wooden fence, and trees with snow on their branches.

32 PÁŤÁK

➡ **Ve školách a školkách na Pětce to žije! Nabízíme vám výběr toho nejzajímavějšího, co naši školáci i předškoláci v poslední době zažili.**

■ JAK TŘEŤÁCI PŘIVOLALI SNÍH

Prosinec je jedním z nejkrásnějších měsíců v roce. Přichází zima, blíží se Vánoce a všude září tradiční vánoční výzdoba. Ve třídě jsme si připomínali vánoční tradice a zvyky. Všichni jsme se radovali z toho, že jsme už konečně ve škole. Společně jsme se mohli učit, pracovat, hrát si a občas i zazlobit. Té krásné předvánoční atmosféře chyběla už jen jedna věc – sníh.

Rozhodli jsme se tomu nějak pomoci, nějak napovědět. A protože jsme třeťáci, řekli jsme si, že pomůžeme obrázkem. Začali jsme malovat, stříhat a lepit. Nejdříve jsme vytvořili naše sídliště, kterému nesměl chybět ani vánoční stromček. Pak jsme doplnili lidi z našeho okolí. Na všechno začaly padat bílé sněhové vločky. Lidem jsme dali do rukou boby. Někde přibyl na obrázku sněhulák. Obrázky jsme vystavili na tabuli, na nástěnku, do vestibulu

školy i do oken. S pocitem dobře vykonané práce jsme odešli ze školy domů. Druhý den ráno, když jsme se probudili a podívali se z okna, bylo venku bílo. Můžete nám to věřit nebo nemusíte, ale my víme, že ten sníh na Barrandov přivolala naše třída. Jako důkaz přikládáme naše obrázky.

- ZŠ Chaplinovo náměstí -

■ MŠ Podbělohorská ŘEDITELKA MŠ PODBĚLOHORSKÁ U KULATÉHO STOLU V SENÁTU ČR

V samotném závěru uplynulého školního roku 2019–2020 přijala ředitelka MŠ Podbělohorská Mgr. Dagmar Trčková pozvání ke kulatému stolu od Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu České republiky.

Členové tohoto výboru reagovali na „Otevřený dopis pedagogů mateřských škol k situaci v předškolním vzdělávání“. Důležitost diskuse k tomuto tématu dokazovala i účast

1. místopředsedy Senátu ČR Jiřího Růžičky i předsedy výše zmiňovaného výboru Senátu ČR Jiřího Drahoše a dále celé řady odborníků ze zainteresovaných ministerstev a institucí, jakož i zástupců z řad zřizovatelů zařízení předškolního vzdělávání. Výsledkem tohoto jednání bylo 128. usnesení. Ředitelka školy věří, že toto usnesení povede k výraznému zlepšení situace v předškolním vzdělávání v České republice.

- MŠ Klamovka -

Naši lidé

■ Miroslava Hrnčířová

ZLATÉ SRDCE HRADNÍ ŠKOLKY?

O MŠ PODBĚLOHORSKÁ SE STARÁ UŽ 20 LET

Miroslava Hrnčířová je už čtyřicet let školnicí. Ne, nepracuje jako školnice, ona skutečně je školnicí v tom nejlepší slova smyslu. A dvacet let už přispívá k radosti mnoha stovek dětí, které za ta léta prošly Mateřskou „hradní“ školou Podbělohorská na pražské Klamovce.

„Na začátku osmdesátých let jsem vodila své vlastní děti do malé rodinné školky Na Cihlářce ve Winternitzově vile. Právě jim odcházela školnice a zeptali se mě, jestli bych to nechtěla dělat. Zkrátka jsme si padli do oka, protože jsme se tam všichni dobře znali,“ vzpomíná skromně na své začátky. „Od té doby jsem se starala o chod školky, uklízela jsem, pomáhala s dětmi. A to samé vlastně dělám dodnes,“ dodává jaksi samozřejmě.

Když se řekne „školník“, laik si obvykle představí poněkud nerudného chlápka v montérkách, věčně umouněného, s instalatérským náčiním vyčuhujícím z děravých montérkových kapes. O to víc překvapí usměvavá dáma středního věku, která o své práci říká:

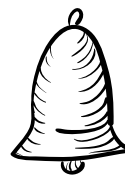
„Samozřejmě že musím zvládat nejrůznější domácí práce, čištění odpadů ve školce je celkem hračka, podobné činnosti přece dělá každá samostatná žena. A na závažnější opravy si musím zavolat profesionály, ostatně jako každý školník.“

Její slova potvrzuje i ředitelka školky Dagmar Trčková, která si paní Mirku v rozhovoru nemůže vynachválit a nejvíc oceňuje její zlaté srdce: „K základním dovednostem školníka či školnice patří zejména dovednost jednat s lidmi, vždyť je tou první osobou, s níž se ráno rodiče i děti setkávají.“

V MŠ Podbělohorská pracuje Miroslava Hrnčířová už dvacet let. „Když se rušila školka Na Cihlářce, nabízeli mi odtud i školnici. Já jsem napřed nechtěla, aby mi někdo někoho nutil, přece si sama můžu vybrat nejlépe. Ale když jsme se s Miruškou poznaly, věděla jsem

➔ V roce 1937 poprvé vyšla kniha o študácích a kantorech, jakási „přírodopisná studie o člověku školním“, jak to vyslovil sám autor Jaroslav Žák. V našich „pětkových“ školách se vyskytují zajímaví lidé s pozoruhodnými osudy. V této rubrice je budeme postupně představovat.

na první pohled, že nám to bude klapat. Dnes už je jako moje druhá máma,“ vzpomíná na začátky spolupráce ředitelka.

V životě nebývá vše jednoduše nalinkované, a tak i paní Hrnčířová se jednoho dne rozhodla, že už školnicí nechce být, že by měla mít více času i na vlastní domácnost a také nějaké volno. „V jednu chvíli jsem už školnici nechtěla dělat, odešla jsem a vydržela to asi dva měsíce, protože mi školka a děti hrozně chyběly. Chtěla jsem zkusit něco nového, ale nakonec jsem doma brečela, že chci zpátky,“ vzpomíná na jedinou chvíli, kdy se rozhodla z postu školnice odejít do kanceláře. Sluníčkovou povahu paní Mirky hned tak něco nerozhodí a je to poznat na první pohled, jakou atmosféru skromnosti a lásky kolem sebe dokáže šířit. „Občas se s holkami trochu pohádáme, ale já to moc neumím. Rychle to zase přejde, to jsou ale běžné záležitosti v kolektivu,“ odpovídá na otázku, jestli má její práce také nějaké stinné stránky.

„Mirka dokáže zastat víc práce než někteří muži, nepotřebuje s ničím pomoci, vše se chce naučit. Třeba mi pomáhá s počítáním peněz, ale i dalšími drobnostmi. Například přes noc našije desítky pytlíků na věci pro děti,“ obdivně dodává ředitelka.

Školník totiž podle paní Mirky nemá normální pracovní dobu. „No, oficiálně ano, osm a půl hodiny. Spíš to bývá víc, ale pracuji zcela dobrovolně, nikdo mě nenutí,“ říká paní Hrnčířová s úsměvem, který jí opětuje i vedle ní sedící manžel, jenž dodává, že jeho žena stíhá ve volném čase ještě pečovat o chatu a zahradu, doslova létá s vysavačem na listí, rýpe se v záhonech.

A rodiče dokonce paní Mirce skládají básně:

Každé ráno Mirka chodí otvírat hrad, je to dáma oblíbená, každý ji má rád. Nebo: Miruška je plný hrad, prádlo chodí často prát, s fukarem si poradí, zahradu nám poladí, všechno pěkně doladí a zahradu vyzdobí. Už se všichni těšíme, až do školky vstoupíme. Školička se pěkně leskne a půvabně voní, Miruška ji stříká lehce svěží jarní vůní.

„I v rodičovských dotaznících je její práce vždy vyzdvihovaná. A stále má do ní nekonečnou chuť. Děkuji, že jsem měla možnost potkat v životě paní Mirku s její nezištností,“ říká upřímně ředitelka školky Dagmar Trčková.

- Luboš Vedral -

Událost

■ PROČ SI NA ANTILOPÁCH SMLSNE LEV? ONLINE ZOO VARUJE PŘED PREDÁTORY I NEJMENŠÍ DĚTI

Kniha *Online zoo* přenáší děti do prostředí zoologické zahrady, kde všechna zvířata používají chytré telefony, tablety či notebooky, aby se jejich prostřednictvím připojila k internetu. Zde na ně však čekají nejen radosti, ale i strasti.

Druháci ze ZŠ Podbělohorská a Drtinova se s publikací seznámili při diskusi se starostkou Prahy 5 Renátou Zajíčkovou, která děti upozornila i na nebezpečí spojená s užíváním internetu a mobilních telefonů.

Děti pobavil opičák Olda, který trávil čas s mobilem, místo aby si hrál se svými kamarády. Měly možnost poznat pandu Pavla, jemuž se hyeny na internetu vysmívaly, že je tlustý, a sledovat příběh malých antilop Agáty a Adama, na nichž si málem smlsnul lev Ludvík, který se na internetu vydával za antilopu. V jednoduchých příbězích se zvířátka byly děti konfrontovány s nejčastějšími riziky, kterým jsou v dnešním online světě vystaveny.

S paní starostkou si povídaly o tom, co udělala zvířátka v jednotlivých příbězích špatně a co by ony samy udělaly jinak a proč. Zjistily, že

mobilní telefon je sice užitečný, ale musíme si nastavit jasná pravidla pro jeho užívání. Poznaly, že není dobré psát o nikom nic ošklivého, a pokud se něco takového někomu děje, je dobré o tom říct dospělému. A v neposlední řadě si uvědomily i to, že se může stát, že komunikujeme s někým jiným, než si myslíme, a proto je potřeba být opatrný.

„Děti byly velmi aktivní a bylo vidět, že je beseda nad knihou baví,“ říká Zajíčková. „Stejně jako je učíme přecházet ulici, nesmíme zapomínat na jejich bezpečnost ve virtuálním světě,“ dodává. Je proto připravena vyrazit i do dalších škol Prahy 5.

- Redakce -

KNIHA JE VOLNĚ KE STAŽENÍ
ve formátu **PDF**
nebo jako **audiokniha**.

Akce se konala v roce 2020 u příležitosti Mezinárodního dne bezpečnějšího internetu, který připadá na 11. únor a je součástí projektu Prahy 5 **[S náhledem na síti](#)**. ➡

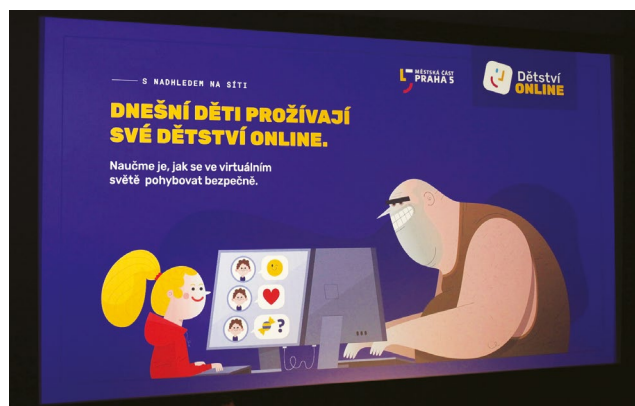

■ MARTY JE MRTVÝ. PROČ ZEMŘEL, UKAZUJE DĚTEM SERIÁL

Seriál *#martyisdead* v osmi dílech ukazuje drsnou tvář internetu a kyberšikany. Snaží se najít odpověď na otázku, co přimělo dosud bezproblémového patnáctiletého Martina přezdívaného Marty, aby vzal do ruky mobil a natáčel se v situacích, ze kterých mrazí. Musel zemřít, aby jeho rodiče zjistili, jak úzkostné pocity a hrůzné chvíle před svou smrtí zažíval? Byl skutečně patologickou osobností, nebo obětí systematického vydírání?

Při příležitosti Mezinárodního dne bezpečnějšího internetu uspořádala radnice Prahy 5 v únoru 2020 ve spolupráci se sdružením CZ.NIC promítání snímku *#martyisdead* pro více než 250 žáků sedmých až devátých tříd ze šesti základních škol zřizovaných městskou částí Praha 5 (ZŠ Barrandov, FZŠ Barrandov II., ZŠ Kořenského, ZŠ Nepomucká, ZŠ Radlická a ZŠ waldorfská).

Po projekci následovala diskuse s Jiřím Průšou ze sdružení CZ.NIC a se starostkou Renátou Zajíčkovou, při níž byly rozebrány vybrané rizikové jevy na internetu, nejčastější metody útočníků i návody, jak se jim bránit. Jak se ukázalo, mnoho dětí se již setkalo s tím, že je kontaktoval přes sociální sítě někdo cizí, případně jim zaslal i svoji intimní fotografii, tzv. nudesku.

„Naším cílem bylo pro děti zajímavou formou ukázat, jak lehce se mohou stát obětí kyberšikany a být rychle vtaženy do nebezpečné hry. Překvapilo mě, kolik dětí se přiznalo, že navázaly kontakt s neznámým člověkem v některé z online her a po čase jej začaly považovat za kamaráda,“ říká Renáta Zajíčková.

„Už podle reakcí hned po ukončení promítání nebo před kinem jsem zaregistrovala, jak se téma dětí týká, mnohé si uvědomily úskalí internetu, většina si plánovala dokoukat zbylé díly,“ uvedla Věra Marušková, metodička prevence ze ZŠ Barrandov. Televizní reportáž s bezprostřední zpětnou vazbou od žáků najdete na Praha TV. Celý seriál *#martyisdead* je pak možné zdarma zhlédnout na [Mall.tv](#).

POSTŘEHY DIVÁKŮ (ZŠ waldorfská)

- „Myslela jsem, že budu brečet a půjdu raději na WC. Ale zvládla jsem to. A opravdu teď budu na internetu opatrnější. Dokonce mě na sociálních sítích začala sledovat nějaká ženská, tak jsem ji rovnou zablokovala.“ Theodora, 8. třída
- „Nepoužívám chytrý telefon. Nepřipojuji se k žádné síti. Ten seriál mi přišel zajímavý, co vše se kvůli tomu, že se připojiš, může stát.“ Kryštof, 8. třída

- Redakce -

Projekty MAP II

■ MAP II – CO SE NÁM V PROJEKTU PODAŘILO A NA CO SE TĚŠÍME

Projekt MAP II Prahy 5 se ubírá do své druhé poloviny a je čas bilancovat, co žákům, učitelům, rodičům a celému školství v Praze 5 doposud přinesl.

Rok 2019 byl pro MAP II ve znamení formování pracovních skupin, vzniku zpravodaje Páták a plánování velké společné konference. Ředitelé základních i mateřských škol se sešli na výjezdním zasedání v Třeboni, kde mohli společně uvažovat nad svou rolí lídra i nad rozvojem školství v Praze 5 na základě SWOT analýzy. Toto setkání se díky předchozímu projektu MAP konalo již potřetí a stalo se dobrou tradicí a platformou pro společné sdílení lídrů škol.

Další pravidelnou akcí MAP jsou **Slavnosti škol** Prahy 5, kde se jednotlivé školy prezentují formou výstavních stánků s možností vystoupit na pódiu. V roce 2019 proběhly slavnosti rovněž potřetí. Návštěvnost veřejnosti byla kolem 2–3 tisíc rodičů a obyvatel Prahy 5.

Výjimečným formátem setkání místních odborníků, pedagogů, ředitelů škol, aktérů vzdělávání, veřejnosti a odborníků měla být konference s názvem „**Máme rádi školu**“, plánovaná na 16. března 2020 v prostorách ZŠ Kořenského. Kvůli uzavření škol a zákazu akcí nad 100 účastníků však bylo nutné konferenci zrušit.

Stáli jsme před možností pokusit se podobnou akci zrealizovat v online prostředí nicméně, hlavním bonusem celé akce mělo být osobní setkání všech aktérů vzdělávání, ale také neformální sdílení u občerstvení a kulturního programu. Proto nám připadlo vhodné počkat na dobu, kdy konferenci bude možné zrealizovat s osobní účastí.

Dalším z plánů na rok 2020 byla dvě výjezdní setkání, ke kterým jsme vzhledem k vývoji pandemie nepřikročili: tradiční výjezd ředitelů škol a nová aktivita – výjezd učitelů – lídrů

Dívce z 9. třídy byl splněn sen o sadě na korálkování.

pro čtenářskou a matematickou gramotnost. Povedlo se zrealizovat jedno osobní setkání učitelů, takzvaný **Učitelský klub**, tentokrát s tématem her ve výuce. K dalšímu již došlo pouze online.

Podařilo se nám navázat užší spolupráci se Vzdělávacím a informačním centrem MČ Praha 5, bylo naším partnerem v projektu, který jsme vytvořili právě pro dobu karantény – **Splněná přání do školních lavic**. Tento projekt vznikl na základě zhoršující se finanční situace v některých rodinách na jaře 2020. Projekt jsme zahájili k 1. 9. 2020 a byl primárně určen rodičům samozivitelům a rodinám, které se ocitly v tíživé finanční situaci v souvislosti s covidem-19. Naše očekávání byla umírněná, nicméně projekt zaznamenal úspěch a zájem, a to jak na straně zájemců, tak i dárců. Měli jsme velkou radost, že jsme prostřednictvím předaného daru mohli malého chlapce poprvé vyslat s maminkou do zoo, malé slečně splnit její dívčí přání a dalším dětem zlepšit školní i volnočasové aktivity sportovními botami a oblečením.

Po tomto úspěchu jsme se projekt rozhodli zopakovat **Splněnými přáními II**, která začala s druhým pololetím. Splněná přání vykouzila úsměvy na rtech mnoha dětem a žákům a potěšila také rodiče. Splněné přání potěšilo dívku z druhého stupně, která teď může

Příjemce dotace:

Městská část Praha 5, nám. 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5,
www.praha5.cz, Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro MČ Praha 5,
reg. č. projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0010677.

tvořit šperky díky věnované sadě na jejich výrobu. Radost udělaly také hry, jako je Cink, Kloboučku, hop! nebo Cluedo. Díky projektu bude chodit s větší radostí do školy žákyně první třídy, která získala novou aktovku, a její spolužák bude v rámci tělesné výchovy cvičit v kvalitním sportovním oblečení.

Poděkování patří všem, kdo se do projektu zapojili, a to nejen při plnění konkrétního přání, ale také s nabídkami předmětů. Velké poděkování patří rovněž **zaměstnancům a administrativním pracovníkům Úřadu městské části Praha 5**. Díky jejich podpoře se v tomto ročníku projektu podařilo splnit drtivou většinu přání dětí rodičů samoživitelů.

Všechny reakce směrem k projektu ovšem nebyly vždy pozitivní. Někteří se domnívali, že na prvním místě je zdraví a hry a pomůcky pro děti nejsou v tomto ohledu prioritní. My jsme ale zjistili, jak úzce souvisí uspokojení některých přání s psychikou dětí a s motivací ke školní práci a jak pozitivní dopad pro ně právě v této době může mít zájem dárce a aktivita. I v druhém kole Splněných přání žáci dostali dary, které jim zlepšily náladu, pomohly jim v jejich rozvoji a odstranily překážky v sociální adaptaci ve škole.

Mezi všemi členy realizačního týmu vznikla silná synergie, díky níž byl tento projekt úspěšný, a proto se již nyní můžeme těšit na **Splněná přání III od září 2021**.

V roce 2020 jsme naplánovali a v roce 2021 začali realizovat další projekt – soutěžní přehlídku tvořivosti žáků a dětí ze ZŠ a MŠ Prahy 5 s názvem „**Múzy na dálku**“. Tato přehlídka má za cíl podpořit kreativitu, uvolnit emoce a umožnit sebevyjádření dětí a školní mládeže v době karanténních opatření. Přehlídka vzniká v rámci projektu MAP II Prahy 5 jako produkt spolupráce všech čtyř pracovních skupin a týmu pro publicitu. O inspiraci a dlouholeté zkušenosti s pořádáním obdobných soutěží se s námi podělila Hudební mládež

ČR. V současné době je přehlídka v běhu a postupně zveřejňujeme soutěžní díla ve čtyřech kategoriích – literární, hudební, výtvarná a video. Seznámit se s nimi lze na stránkách projektu <https://muzynadalku.praha5.cz/>. Vyhlášení výsledků by mělo proběhnout koncem května či začátkem června – a budeme doufat, že se tak stane na slavnosti v parku, kam budou vítězové i diváci moci přijít osobně.

Projekt MAP považujeme za přínosný pro všechny, kteří se zajímají o školství Prahy 5, v několika hlavních oblastech: umožňuje vzájemné sdílení zkušeností pedagogů, podporuje učení se navzájem, spolupráci napříč školami, inspiruje a obohacuje.

Uvedenými aktivitami zvyšujeme kvalitu škol Prahy 5, přispíváme k erudici pedagogů, pomáháme řešit situace některých žáků a otvíráme dveře do škol participujícím rodičům.

- Libuše Daňhelková a Radmila Jedličková -

■ MATEMATICKÁ GRAMOTNOST? V KARANTÉNĚ?

Jsmo skupina učitelů, která se v Praze 5 zabývá podporou matematické gramotnosti. Nechybí nám pozitivní učitelské nastavení účastníků našich setkání, ať již fyzických, či virtuálních. A zde je pár našich postřehů z výuky na dálku.

Hana Schmidová: Začátek karantény

Asi jako každý jsem do toho spadla naráz. Matematika – jeden týden jsem vyhledala výuková videa, na která se žáci měli podívat, druhý týden dostávali úkol. Do toho jsem 4 dny v týdnu streamovala na Instagramu. Pokud to nestačilo, tak jsme si s žáky volali. Ano, vzhledem k tomu, že mám dvě děti a dvě místnosti, jsem občas musela vysílat z koupelny. Měla jsem pocit, že nedělám nic

Naše školy

jiného, než jsem neustále u počítače a opravuji úkoly. Uvědomila jsem si, že některá témata nejsou až tak důležitá, ale kontakt se žáky je nenahraditelný.

Kamila Čmejková:

Rozvoj matematické gramotnosti v karanténě

Věřím, že se díky karanténě mohla rozvíjet nebo posunout schopnost žáků organizovat a řídit svou práci. Tím, že se u nás ve škole úkoly zadávaly na celý týden dopředu, museli si starší žáci sami plánovat, kdy a jak se práci budou věnovat. Vzhledem k dobrovolnosti účasti na výuce se také museli sami rozhodnout, jestli se budou, nebo nebudou účastnit společných konzultací. Měli možnost zjistit, jaký styl práce jim vyhovuje více – jestli potřebují striktnější řízení zvenku, nebo jsou schopní si svou práci řídit sami. Pokud jde o přínosy pro školu jako takovou, myslím, že je dobré, že jsme opět začali více debatovat o smyslu hodnocení, o obsahu školního vzdělávacího programu a obecně o stylu práce v jednotlivých předmětech.

Libuše Daňhelková:

Vzdělávat na dálku bylo příjemné, ale...

V současné době je jasné, že výuka na dálku zůstane ještě po nějaký čas jednou z běžných forem vzdělávání. Stojí za to jí tedy věnovat energii, čas a finanční prostředky, aby byla ve své podobě co nejkvalitnější. První fáze (jak to udělat, aby všichni učitelé mohli vzdělávat) a druhá fáze (jak to udělat, aby se všichni žáci mohli vzdělávat) jsou snad úspěšně za námi. A přichází čas na to, abychom hledali formy a metody, které budou i na dálku vytvářet skutečnou gramotnost, nikoli jen její online odvar. Z toho pak, jak věřím, bude i nějaká ta radost navíc.

■ LETOS APLIKACE K ZÁPISU NEJEN DO MŠ, ALE TAKÉ ZŠ

Již od roku 2017 nabízí MČ Praha 5 rodičům novou formu zápisu do mateřských škol, a to s podporou webové aplikace, která dává možnost jednoduše a transparentně zorganizovat zápis. Aplikace umožňuje rodiči vyplnit a vytisknout přihlášku doma, poskytnout informace o MČ zřizovaných MŠ včetně počtu volných míst a o všech termínech. Velkou předností aplikace je, že v průběhu zápisu poskytnou online informace o umístění dítěte v seznamech podaných žádostí. Aplikace omezuje blokaci míst vícečetným podáním přihlášek již během správného řízení. Tím se uvolnila místa v systému všech MŠ, a mohly být tudíž přijaty další děti, které byly dříve tzv. pod čarou. Systém je transparentní, efektivní a respektuje rodičovské preference. Celý proces zjednodušil administraci ředitelkám MŠ a zřizovateli poskytl informace o průběhu zápisu, přesné údaje o počtu přijatých a nepřijatých dětí a také o věkovém rozvrstvení dětí na území MČ Praha 5. V letošním roce je pilotně zaváděna tato aplikace ve spolupráci s MHMP také k zápisu do našich základních škol, podrobnosti najdete na stránce <http://zapisdozs-praha5.praha.eu>.

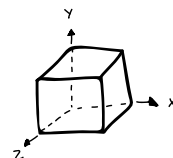
Pro rodiče bez přístupu k internetu či tiskárně je k dispozici kontaktní místo na odboru školství v budově Úřadu MČ Praha 5.

- Redakce -

■ NOVÍ A STARONOVÍ ŘEDITELÉ

V loňském roce při konkurzech úspěšně obhájili své funkce a byli jmenováni na další šestileté období ředitelé Milan Holub (FZŠ a MŠ V Remízku), Mgr. Libor Šrámek (FZŠ Drtinova) a Mgr. Bc. Libuše Daňhelková (ZŠ a MŠ Kořenského), Bc. Markéta Polláková (MŠ Lohniského 830) a Bc. Marie Poláková (MŠ U Žel. mostu 2629). Nově pak byli na základě výsledků konkurzů jmenováni ředitel Mgr. Dalibor Neckář (ZŠ a MŠ Radlická)

- Redakce -

a ředitelky Lenka Bohuslavová, DiS., (MŠ Hlubočepská 90) a Milena Bardová (MŠ Tréglova 780). Začátkem tohoto roku pak před radními MČ Praha 5 úspěšně obhájila svoji koncepci a byla potvrzena ve funkci ředitelka Mgr. Radmila Jedličková (ZŠ a MŠ Grafická). Gratulujeme.

- Redakce -

z projektu ZŠ waldorfská – navýšení kapacity základního vzdělávání za účelem sociální inkluze z fondů EU, OP Praha – pól růstu, 45. výzva SC 4.1, registrační číslo CZ.07.4.67/0.0/0.0/18_062/0001402.

- Redakce -

■ NOVÝ PAVILON ZŠ WALDORFSKÁ V JINONICÍCH

V září byl za účasti starostky Renáty Zajíčkové a radních MČ Praha 5 slavnostně otevřen nový pavilon ZŠ waldorfské v Jinonících. Poskytne zázemí pro čtyři kmenové třídy 2. stupně, jeho součástí je také sborovna a odborné učebny. Částečně tak nahradí dlouhodobě nevyhovující prostory malých kmenových tříd v sousedním provizorním objektu, navýší kapacitu školy o 120 míst a zlepší podmínky pro sociální inkluzi. Stavba byla spolufinancována

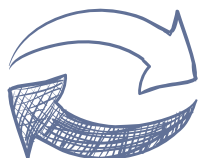
■ MŠ VE WALTROVCE

V květnu 2020 slavnostně předala zástupcům MČ Praha 5 společnost Penta Real Estate novou mateřskou školu s kapacitou 72 míst v rezidenčním a kancelářském komplexu Waltrovka v Jinonících. „Jedná se o detašované pracoviště Základní a mateřské školy Tyršova,“ uvedla starostka Prahy 5 Renáta Zajíčková. „Školka je moderně koncipovaná a bude mít jistou exkluzivitu, kterou lze spatřovat v tom, že ve třídách bude maximálně 18 dětí, což umožní individuálnější přístup a péči,“ doplnila starostka. Od září pak školka přivítala své první děti.

- Redakce -

Trendy ve vzdělávání

■ REFORMA RÁMCOVÝCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ (RVP)

Důležitým slovem ve školních vzdělávacích programech je slovo kompetence, konkrétně pak kompetence klíčová. Co si pod tím představit? Synonymem „kompetence“ je slovo „dovednost“. Reforma RVP přidala právě jednu takovou kompetenci do vzdělávacího obsahu. Tato kompetence se jmenuje „digitální“. A není jen jedna, je to celý soubor kompetencí, které dohromady tvoří pojem „digitální gramotnost“. No a jaké jsou tyto kompetence (dovednosti)? Například bezpečně vnímat, hodnotit a využívat digitální technologie v běžném životě, tvořit digitální obsah a správně s ním nakládat, pracovat s daty a komunikovat v digitálním světě. Zdánlivě samozřejmé věci, které v moderním světě využíváme dnes a denně. Ale umí to správně naše děti? A vnímají i hrozby digitálního světa? Dokážou dovednosti správně aplikovat a využít?

Zatímco digitalizace dávno ovládla většinu oblastí lidské činnosti, tak do školství proniká pozvolna a pomalu. Školství je z mnoha důvodů relativně konzervativní, tradiční a setrvačné. Možná i kvůli obrovské administrativní a legislativní zátěži je obtížné něco měnit, posouvat, zlepšovat. Nicméně přišla covidová doba a nutnost distanční výuky. S touto výukou nastal přirozený, masivní a ne zcela kontrolovaný boom průniku digitálních technologií do výuky. Digitální kompetence pedagogů, dětí i jejich rodičů poskočily o velký kus dopředu a je přirozené, že zásadní změna RVP přichází nyní. Reforma pojmenovává věci, které vznikly přirozenou evolucí, některým dává rámec či užitečné nástroje. Ať je to výuka kódování, která je dětem vlastně přirozená, práce s robotickými hračkami, či výuka základů programování. Všechny tyto dovednosti do 21. století jistě patří.

Část škol vnímá reformu jako příležitost, část jako problém. Povinný počet hodin výuky IT na školách stoupl na 6. To znamená, že během

školní docházky musí děti absolvovat nejméně 6 hodin IT, tj. od čtvrté až do deváté třídy. A některé modelové ŠVP jdou i dál. Některé výstupy a kompetence z oblasti IT (to, co se má dítě v daném předmětu naučit) se pak nově prolínají i dalšími předměty.

Co to ale znamená pro školy? Upravit školní vzdělávací program – ano, to se ale čas od času dělá, školy se profilují, vyvíjí, o zásadních změnách se hovoří již dlouho, reforma se připravuje i pro ostatní předměty. Sehnat učitele, kteří budou tento předmět učit. Učitelů s aprobací ICT je jako šafránu, odborníci z IT sféry zřejmě školství „posílit“ neplánují, ale... Ale! Vždyť všechny paní učitelky a páni učitelé v posledním roce udělali obrovský skok dopředu, řada z nich prolomila nějakou vnitřní neochotu a strach z neznámého a zvládla to, o čem by dříve ani nesnili. Věřím, že spousta našich učitelů po absolvování školení, webinářů a vzájemných setkání a sdílení příkladů dobré praxe tohle zvládne! A v neposlední řadě podpora. K celé reformě vznikla řada velmi kvalitních učebnic, metodických materiálů i pracovních listů, v podstatě taková „kuchařka“.

Z mnoha různých jiných institucí a partnerů, kteří školám pomáhají, bych chtěl zmínit Národní pedagogický institut a jeho projekt SYPO, na jehož spolufinancování se podílí EU a který nabízí všem školám ucelený systém profesní podpory učitelů i ředitelů, a jsem velmi rád, že některé naše školy této pomoci již nyní využívají. Také se velmi těším na to, až se ICT koordinátoři našich škol budou moci živě potkávat, sdílet, inspirovat.

Na závěr bych chtěl dodat, že dlouhá léta jsme v souvislosti se školstvím vnímali jako klíčová slova znalosti a vědomosti. V poslední době se k těmto dvěma přidává třetí, podle mého názoru neméně důležité slovo – dovednosti. A o těch digitálních tohle vše je a jsem přesvědčen, že naše školy tuto reformu úspěšně zvládnou!

- Jan Horkel -

Naši lidé

■ Roman Kunst PAPÍROVÝ REKORDMAN

Kouzlu papírových modelů propadl již před necelým půlstoletím. Tehdy byl záčkem druhé třídy na základní škole. V té době ani netušil, že celý život zůstane věrný modelům z papíru i škole. Jmenuje se **Roman Kunst a učí matematiku na Fakultní základní škole V Remízku na Barrandově.**

Pan učitel se dokonce díky své modelářské vášni dostal do České knihy rekordů. Je jediným autorem, který postavil a vlastní nejvíc papírových modelů Pražského hradu. Celkem se jedná o čtyři papírové modely – jeden z nich existuje pouze v jediném provedení, Roman Kunst je jediným majitelem tohoto třírozměrného unikátu. Roman Kunst byl po dlouhou řadu let věrným čtenářem časopisu ABC. Papírové modely, které zde vycházely jako příloha, uchvátily tohoto barrandovského pedagoga natolik, že se stal i jakýmsi dvorním modelářem slavného autora slepovacích vystřihovánek Richarda

Vyškovského. Než se model dostal do tisku, stavěl testovací verze on. Nejmenší model, který sestavoval, byla autíčka miniboxy a největší Pražský hrad. To vše za pomoci lepidla Herkules. Vitrína s modely na chodbě školy je většinou středem pozornosti žáků nejrozdílnějšího věku. Exponáty se samozřejmě během roku obměňují. Některé modely jsou vystaveny v Muzeu papírových modelů v Polici nad Metují. Učitel Roman Kunst se liší od všeobecně vžitého prototypu matematikáře. A značný podíl na tom má právě jeho celoživotní papírový koníček. Také ten mu pomohl zachovat si v náročné učitelské profesi velmi cenné vlastnosti: trpělivost, pečlivost a hlavně duši vynalézavého kluka.

- PB -

Zpravodaj PÁŤÁK

■ VYDAVATEL

Úřad městské části Praha 5
nám. 14. října 1381/4
150 22 Praha 5, www.praha5.cz
tel.: 234 378 111, 257 000 111
IČO: 00063631

■ TÝM PRO PUBLICITU

Vladan Brenčíč, Stanislav Brunclík,
Mgr. Libuše Daňhelková, Mgr. Naděžda
Eretová, Mgr. Veronika Holíková,
Ing. Pavel Seleši (koordinátor),
Mgr. Jana Korecká, Mgr. Renáta Zajíčková

■ PŘÍSPĚVKY

ZŠ a MŠ zřizované MČ Praha 5,
členové týmu pro publicitu

■ KONTAKT

e-mail: patak@praha5.cz, zpravodaj@praha5.cz
www.zpravodajpatak.cz
MČ Praha 5, Páťák
nám. 14. října 1381/4
150 22 Praha 5

SPLNĚNÁ PŘÁNÍ DO ŠKOLNÍCH LAVIC

Možnost pomoci...

**Poptávka a nabídka toho,
co potřebují děti školou povinné...**

Možnost dát věcem další využití...

září a říjen 2021

www.praha5.cz/splnena-prani-do-skolnich-lavic
pranidolavic@praha5.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Příjemce dotace:
Městská část Praha 5, nám. 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5, www.praha5.cz,
Místní akční plán rozvoje vzdělávání II pro MČ Praha 5, reg. č. projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0010677.

